

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ТОВАРОЗНАВСТВО НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

КИЇВ – 2020

Рецензенти:

Д-р екон. наук, проф. Г.М. Філюк,
Д-р техн. наук, доц. С.В. Ягелюк

Рекомендовано до друку вченою радою економічного факультету (протокол № 1 від 8.09. 2020 р.)

Товарознавство непродовольчих товарів: навч. - метод. комплекс для студ. спец. 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», /упорядник Т.М. Артюх – К.: ТОВ «Центр поліграфії «КОМПРИНТ», 2020. - 104 с.

Навчально-методичний комплекс для вивчення дисципліни «Товарознавство непродовольчих товарів» складається з навчально-тематичного плану дисципліни, програми курсу, планів лекцій та семінарських занять, завдань для самостійної роботи студентів, критеріїв оцінювання знань, завдань для підсумкового контролю знань та списку рекомендованої літератури.

Для студентів економічного факультету спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Артюх Т.М. упорядник, 2020

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, «ТОВ «Центр поліграфії «КОМПРИНТ»», 2020

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	6
1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ....	10
2.. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ІЗ ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ.....	12
3. СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ.....	14
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ....	20
5. ПРОГРАМА КУРСУ.....	22
6. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ.....	31
7. ПЛАН ТА ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ	36
8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	61
9. КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАПИТАННЯ.....	61
9.1. Контрольні запитання контрольної роботи до змістового модуля 1.....	61
9.2. Контрольні запитання до змістового модуля 2.....	62
9.3. Контрольні запитання до змістового модуля 3.....	65
9.3. Контрольні запитання до змістового модуля 4.....	67
9.5. Питання на залік.....	67
9.6. Терміни.....	98
10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	101
10.1. Основна література.....	102
10.2. Додаткова література.....	103
10.3. Джерела інформації в мережі Інтернет.....	103

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Спеціалізація	«Екологічне підприємництво, торгівля, логістика»
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр
Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Кількість модулів	1
Характер дисципліни	Вибіркова
Лекції (год.)	28
Лабораторні роботи (год.)	28
Самостійна робота	64
Вид підсумкового контролю	Залік

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Дисципліна «Товарознавство непродовольчих товарів» є обов'язковою дисципліною для студентів в контексті підготовки фахівців для сфери торгівлі та логістики.

Мета дисципліни – формування у студентів ринково-орієнтованого економічного світогляду учасника товарного ринку, здатного до самостійної діяльності в умовах динамічної ринкової кон'юнктури, оволодіння науковими підходами, методами та методиками пізнання непродовольчих товарів, що сприятиме набуттю комплексних знань та практичних навичок щодо оцінки рівня їх конкурентоспроможності, якості та безпечності відповідно до вітчизняних та світових вимог, формуванню оптимальної структури асортименту торговельного підприємства, якісному наданню споживачам широкого кола торгових послуг, прийняттю доцільних управлінських рішень в частині захисту прав споживачів, вивченню останніх досягнень науки та техніки в сфері товарознавства і впровадженні їх в практичну підприємницьку діяльність.

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знати асортимент непродовольчих товарів різноманітних постачальників, що представлені на ринку України та світових брендів; вимоги до якості та безпечності непродовольчих товарів відповідно до нормативно-правової бази України та світу й правила їх торгівлі; навчальну, промислову та статистичну класифікації непродовольчих товарів, товарну номенклатуру ЗЄД; фактори формування та збереження якості непродовольчих товарів під час їх виробництва, транспортування, зберігання, реалізації; правила, зміст маркування, таврування та пакування непродовольчих товарів відповідно до нормативно-технічної та правової бази;

вимоги до показників безпечності непродовольчих товарів за нормативно-правовою базою України, Директив ЄС; останні досягнення у технології виробництва непродовольчих товарів; принципи оцінювання товарів з метою захисту прав споживачів.

Вміти: аналізувати структуру асортименту, якість, цінові пропозиції, конкурентоспроможність непродовольчих товарів різноманітних постачальників, представлених на вітчизняному та світових ринках; надавати товарознавчу оцінку непродовольчих товарів з метою управління процесами закупівлі, демонстрації, консультації та реклами, зберігання; оцінювати якість та безпечність для цілей приймання, контролю та сертифікації; організувати роботу торговельного підприємства з перевірки наявних товаросупровідних документів, маркування; застосовувати правила кодування товарів для цілей логістики; розробляти пропозиції щодо формування структури асортименту непродовольчих товарів і складання обґрунтованої заявки відповідно до потреб споживачів; володіти правилами торгівлі, технікою та методами демонстрації та товарного сусідства; скласти характеристику товарних властивостей непродовольчих товарів для розміщення в електронній комерції.

Володіти елементарними навичками: щодо інструментарного оцінювання якості та безпечності непродовольчих товарів під час реалізації завдань оптової, роздрібної та електронної торгівлі; приймання непродовольчих товарів в торгівлі, контролю товаросупровідної документації; щодо формування оптової закупівлі товарів та їх документального оформлення; володіти знаннями з раціональних норм споживання та розрахунків потреб, переваг споживачів, оптимального розміщення товарів відповідно до умов транспортування, зберігання товарів на складах, в торгових залах; мати навички щодо класифікації, кодування, оцінювання структури асортименту торговельного

підприємства; володіти знаннями з просування та логістики непродовольчих товарів в електронній комерції; володіти навичками щодо організації продажів непродовольчих товарів за правилами торгівлі.

Анотація навчальної дисципліни:

висвітлення теоретичних основ та методологічних засад щодо предмету та об'єкту товарознавства; широка і ґрунтовна характеристика споживних та товарних властивостей непродовольчих товарів, визначення впливу чинників на формування якості та безпечності непродовольчих товарів; вивчення вимог до непродовольчих товарів відповідно до нормативно-правової бази, системи технічного регулювання; формування потреб, раціональних норм споживання; вивчення особливостей класифікації, товарної інформації, кодування та маркування, формування практичних навичок щодо оцінювання та приймання товарів за якістю.

Навчальна дисципліна складається з таких змістових модулів:

«Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів» - теми 1-2 - теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів; якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія визначення їх показників. «Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення» - теми 3-6 - товарознавча оцінка виробів з пластичних мас, товарознавча характеристика синтетичних мийних засобів, товарознавство парфумерно-косметичних виробів, товарознавство силікатних виробів. «Якість та асортимент текстильних товарів, одягу, взуття» - теми 7- 9 - характеристика споживних властивостей текстильних товарів, асортимент та якість одягу, характеристика асортименту та якості взуття. «Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів» - теми 10-13 - характеристика асортименту та властивостей дорогоцінних каменів, характеристика властивостей та якості

ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів, товарознавство годинників, сувеніри та товари народних художніх промислів.

Завдання (навчальні цілі): сформувати *інтегральну компетентність* – здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; *загальні компетентності* – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; *спеціальні компетентності* – критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності; здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності; здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Методика виконання лабораторних завдань наведена у навчально-методичному посібнику Товарознавство непродовольчих товарів. Практикум», К.: ТОВ «Центр поліграфії «КОМПРИНТ», 2020, 165 с.

1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ:

<i>Результат навчання</i> (вміти)		Методи викладання і навчання	Форми оцінювання	Частка в оцінці, %
Код	Результат навчання			
1.1	Вміти аналізувати структуру асортименту, якість, цінові пропозиції, конкурентоспроможність непродовольчих товарів різноманітних постачальників, представлених на вітчизняному та світових ринках	лабораторне заняття	О, Т, ОРП, ІР, ПКР	20
1.2	Вміти надавати товарознавчу оцінку непродовольчих товарів з метою управління процесами зберігання, закупівлі, демонстрації, консультації та реклами	лабораторне заняття	О, Т, РСЗ, ОРП, ІР	15
1.3	Вміти оцінювати якість та безпечність непродовольчих товарів для цілей приймання, контролю та сертифікації	лабораторне заняття	О, Т, ОРП, ЛД	20
1.4	Вміти організувати роботу підприємства з перевірки наявних товаросупровідних документів,	лабораторне заняття	О,Т, РСЗ, ЛД, ОРП, ІР	10

	маркування, кодування відповідно до нормативних та правових документів			
1.5	Вміти розробляти пропозиції щодо формування структури асортименту непродовольчих товарів і складання обґрунтованої заявки щодо закупівлі відповідно до потреб та переваг споживачів.	лабораторне заняття, СМР	О, Т, ЛД, ПЕ, ПКР	15
1.6	Володіти правилами торгівлі, технікою та методами демонстрації та товарного сусідства, знати світові та вітчизняні бренди непродовольчих товарів.	лабораторне заняття, СМР	О, Т, ЛД, ПЕ	10
1.7	Вміти обґрунтувати оцінку споживних властивостей непродовольчих товарів, надати алгоритм оцінки якості та безпечності	лабораторне заняття, СМР	О, Т, ЛД, ОРП, РСЗ	10
	Всього			100

Умовні позначення: О - опитування; Т – тестування; РЗ – розв’язок задач; РСЗ - розв’язання ситуаційних задач; Т - тестування, ПКР - письмова контрольна робота, ОРП - обговорення реферативних повідомлень (наукових доповідей); Р – індивідуальна робота з використанням фактологічних даних.

Програмні результати навчання	Результати навчання за дисципліною						
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+						+
2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.	+	+	+				
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел						+	
4. Здатність працювати автономно та в команді, навички міжособистісної взаємодії					+		
5. Критичне осмислення теоретичних засад товарознавчої діяльності							+
6. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	+						

2. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ.

7. Здатність визначати та оцінювати характеристики (в тому числі екологічні) товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.			+				
8. Здатність застосовувати нормативно-правове регулювання у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.				+			
9. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.					+		
10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	+						

3. СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ

3.1 Форми оцінювання студентів: - семестрове оцінювання 80 балів максимум / 48 балів мінімум:

1. Участь у дискусії (дискусії теоретичного характеру, виступи) – 3 бали / 1,8 бал

2. Виконання практичних вправ (тестів, ситуаційних завдань) - 2 бали / 1,2 бали

3. Виконання лабораторних завдань - 3 бали / 1,8 бали

4. Модульні контрольні роботи - 5 балів / 3 бали

3.2.. Підготовка та захист самостійної роботи – 3 балів / 1,8 балів

- підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка – 12 балів. Залік проходить у письмовій формі, складається з тестів, практичних вправ. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залік не може бути меншою 12 балів.

- умови допуску до підсумкового заліку:

Рекомендований мінімум для допуску до заліку – 48 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

№	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Методи поточного контролю
		мін.	макс.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Змістовний модуль 1				
Змістовий модуль 1 «Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів»				
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства	1,8	3,0	СМР, Т, О

	непродовольчих товарів			
2	Лабораторна робота 1. Вивчення класифікації непродовольчих товарів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
3	Тема 2. Якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія визначення їх показників	1,8	3,0	СМР, Т, О
4	Лабораторна робота 2. Оцінка якості непродовольчих товарів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
5	Модульна контрольна робота (МКР) №1	3,0	5,0	ПКР
Змістовий модуль 2 «Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»				
6	Тема 3. Товарознавча оцінка виробів з пластичних мас	1,8	3,0	СМР, Т, О
7	Лабораторна робота 3. Товарознавча оцінка господарських виробів з пластичних	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
8	Тема 4. Товарознавча оцінка товарів побутової хімії, мийних	1,8	3,0	СМР, Т, О

	засобів			
9	Лабораторна робота 4. Товарознавча характеристика синтетичних мийних засобів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
10	Тема 5. Товарознавство парфумерно-косметичних виробів	1,8	3,0	СМР, Т, О
11	Лабораторна робота 5. Дослідження показників споживних властивостей парфумерно-косметичних товарів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
12	Тема 6. Товарознавство силікатних виробів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
13	Лабораторна робота 6. Дослідження зовнішніх ознак, показників якості та асортименту силікатних виробів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
14	МКР №2	3,0	5,0	ПКР
Змістовий модуль 3 «Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»				
15	Тема 7. Характеристика споживних властивостей текстильних товарів	1,8	3,0	СМР, Т, О
16	Лабораторна робота 7. Дослідження	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ

	властивостей, асортименту та якості тканин і трикотажного полотна			
17	Тема 8. Асортимент та якість одягу	1,8	3,0	СМР, Т, О
18	Лабораторна робота 8. Вивчення асортименту, розмірів та маркування, принципів сортування швейного та трикотажного одягу	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
19	Тема 9. Характеристика асортименту та якості взуття	1,8	3,0	СМР, Т, О
20	Лабораторна робота 9. Товарознавча характеристика видового асортименту та оцінка якості взуття	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
21	МКР №3	3,0	5,0	ПКР
Змістовий модуль 4 «Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»				
22	Тема 10. Характеристика асортименту та властивостей дорогоцінних каменів	1,8	3,0	СМР, Т, О

23	Лабораторна робота 10. Характеристика властивостей дорогоцінних каменів різного мінералогічного складу	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
24	Тема 11. Характеристика властивостей та якості ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів	1,8	3,0	СМР, Т, О, ІР
25	Лабораторна робота 11. Характеристика властивостей та якості ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
26	Тема 12. Товарознавство годинників	1,8	3,0	СМР, Т, О
	Лабораторна робота 12. Товарознавча оцінка асортименту та якості побутових годинників	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ
27	Тема 13. Сувеніри та товари народних художніх промислів	1,8	3,0	СМР, Т, О
28	СМР. Ознайомлення з	1,2	2,0	О, Т, РЗ, РСЗ

	предметами народних художніх промислів в НМДПМ			
29	МКР №4	3,0	5,0	ПКР
	Разом за модулем	48,0	80,0	
	Підсумкове оцінювання (залік)	12,0	20,0	
	Разом	60,0	100,0	

Умовні позначення: О - опитування; Т – тестування; РЗ – розв’язок задач; РСЗ - розв'язання ситуаційних задач; ПКР - письмова контрольна робота, ОРП - обговорення реферативних повідомлень (наукових доповідей); ІР – індивідуальна робота з використанням фактологічних даних; СМР- самостійна робота.

3.3. Організація оцінювання: На заліку студент виконує індивідуальну залікову роботу. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1 «Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів»				
1.	Теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів	2	2	5
2	Якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія визначення їх показників	2	2	5
	Модульна контрольна робота 1	-	-	-
Змістовий модуль 2 «Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»				
3	Товарознавча оцінка виробів з пластичних мас	2	2	5
4.	Товарознавча характеристика синтетичних мийних засобів	2	2	5
5.	Товарознавство парфумерно-косметичних виробів	2	2	5
6	Товарознавство силікатних виробів	2	2	5
	Модульна контрольна робота 2		-	-
Змістовий модуль 3 «Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»				

7	Характеристика споживних властивостей текстильних товарів	4	4	5
8.	Асортимент та якість одягу	2	2	5
9.	Характеристика асортименту та якості взуття	2	2	5
	Модульна контрольна робота 3			
Змістовий модуль 4 «Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»				
10	Характеристика асортименту та властивостей дорогоцінних каменів	2	4	5
11	Характеристика властивостей та якості ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів	2	2	5
12	Товарознавство годинників	2	2	5
13	Сувеніри та товари народних художніх промислів	2	-	4
	Модульна контрольна робота 4			
	РАЗОМ	28	28	64

Загальний обсяг – 120 год., у тому числі: лекції – 28 год.; лабораторні заняття – 28 год.; самостійна робота – 64 год.

5. ПРОГРАМА КУРСУ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1:

«Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів»

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів

Об'єкт та предмет товарознавства. Товар як об'єкт товарознавства: речові та не речові об'єкти. Предмет товарознавства: натуральні, товарні й споживні властивості речових і не речових об'єктів у формі товарів. Зв'язок товарознавства з іншими науками та його інтенціональний зміст. Теорії товарознавства. Сутність методології товарознавства.

Категорія «потреби». Споживчі блага як засоби задоволення потреб споживача. Поняття «корисності», виміри корисності. Потреби в товарах. Виробничі потреби, індивідуальні або особисті потреби. Характеристика потреб. Класифікація потреб за рівнем розвитку, за значенням у відтворенні людини, за засобами задоволення, за нагальністю задоволення, за суб'єктами реалізації, за об'єктом спрямованості. Піраміда потреб за А. Маслоу. Стандарти потреб населення, норма та норматив споживання товарів. Розрахунок задоволення потреб у товарах.

Основи раціонального споживання товарів. Зміст потреб і типологія споживачів. Цілеспрямоване формування потреб споживачів у товарах. Формування функціональних комплексів товарів на ринку. Класифікація товарів. Види класифікації. Споживчі та інвестиційні товари. Фасетний та ієрархічний методи класифікації, їхня сутність і правила побудови, класифікатор товарної продукції.

Загальна характеристика властивостей товарів. Діалектична взаємодія сфер господарювання. Натуральні властивості матеріалів і виробів – основа споживних властивостей товарів. Натуральні властивості товарів: властивості складу і будови, хімічні, фізичні (фізико-механічні, термічні, оптичні, акустичні), фізико-хімічні та біологічні. Класифікація споживних властивостей товарів. Соціальні: доцільність виробництва та споживання, цінність та корисність. Утилітарні: функціональні, ергономічні, екологічні, безпеки, надійність. Естетичні: цілісність композиції, раціональність форми, стильова спрямованість, оригінальність, інформативність, досконалість виконання.

Тема 2. Якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія їх визначення

Поняття якості товару. Показники якості товарів та їх класифікація. Фактори, що впливають на якість товарів. Рівень якості товарів та методи його дослідження. Зв'язок якості продукції з споживчою корисністю. Рівень якості. Абсолютний рівень якості. Відносний рівень якості. Оптимальний рівень якості.

Класифікація показників якості: за кількістю властивостей, за характерними властивостями, за способами вираження, за методами аналізу, за характером застосування. Система загальних показників якості. Категорія «доброякісність». Сорти товарів. Дефекти товарів. Види дефектів за походженням, за розмірами та місцем розміщення, за можливістю усунення. Бальна та органічна система визначення сорту виробів. Основні принципи кваліметрії. Етапи оцінки рівня якості. Методи оцінки якості. Контроль якості товарів на виробництві й торгівлі. Естетичність, доброякісність (нешкідливість), довговічність, технологічність – основні напрямки у визначенні якості непродовольчих товарів.

Методи дослідження властивостей і якості товарів. Органолептичний, вимірювальний, експертний, реєстраційний, розрахунковий, соціологічний, технологічний. Органолептичний (сенсорний) метод – найбільш розповсюджений і доступний в практиці торгівлі. Умови проведення органолептичного аналізу. Основи бальної системи оцінювання і досягнення об'єктивності результатів дослідження. Вимірювальні методи дослідження: фізичні, фізико-хімічні (поляриметрия, рефрактометрия, фотометрія, люмінесцентний аналіз, спектроскопія). Рівні якості продукції. Послідовність оцінки рівня якості товарів. Методи оцінки рівня якості: диференційний метод, комплексний метод, змішаний метод.

Асортимент товарів. Визначення поняття "асортимент" і "сортимент". Виробничий і торговельний асортимент. Простий і складний асортимент. Показники асортименту: структура, повнота, широта, взаємозамінюваність, стабільність, новизна. Груповий і розгорнутий асортимент. Якісний і кількісний аналіз структури асортименту. Формування торгового асортименту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2:

«Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»

Тема 3. Товарознавча оцінка господарських виробів з пластичних мас

Визначення пластмас. Стан і перспективи розвитку товарів на основі пластичних мас, формування асортименту і споживних властивостей. Класифікація і характеристика основних видів пластмас на основі полімерів, які застосовуються у виробництві побутових товарів. Класифікація і характеристика асортименту товарів із пластмас (господарських, галантерейних, культурно-побутових) за видами застосування пластмас, способами

виготовлення, призначенням, споживчими властивостями, особливостями застосування й експлуатації посуду з пластмас. Оцінка якості товарів із пластмас. Вимоги до товарів цієї групи: загальні (функціональні, ергономічні, естетичні, надійності безпеки); специфічні. Дефекти виробів із пластмас. Методи випробування товарів із пластмас, відповідність санітарно-гігієнічним нормам.

Тема 4. Товарознавча характеристика мийних засобів

Класифікація товарів побутової хімії. Мийні засоби. Класифікація мийних засобів. Мила. Характеристика асортименту, споживних властивостей, особливостей функціонування. Синтетичні мийні засоби (СМЗ), переваги і недоліки в порівнянні з милом, застосування СМЗ. Показники якості СМЗ, методи визначення. Допоміжні засоби для прання. Відбілюючі, підсинюючі, підкромхальноючі, антистатичні засоби, пом'якшувачі води, гідрофоби. Характеристика й якість засобів для експлуатації і догляду за транспортом особистого користування (мийних і полірувальних, захисних, експлуатаційних для чищення, герметизації та іншого призначення).

Тема 5. Товарознавство парфумерно-косметичних виробів

Асортимент парфумерно-косметичних товарів (ПКТ) на ринку України. Класифікація ПКТ за видами, іншими ознаками. Фактори формування споживних властивостей ПКТ. Парфумерні товари. Косметичні товари. Класифікація, характеристика асортименту ПКТ. Вимоги до якості ПКТ, показники якості. Контроль та оцінка якості ПКТ в торгівлі. Маркування, пакування, транспортування і зберігання ПКТ.

Тема 6. Товарознавство силікатних виробів

Загальні відомості про силікати: скло, кераміка. Класифікація скла та кераміки. Стан і перспективи розвитку ринку силікатних побутових товарів. Фактори формування

силікатних виробів. Види скла: натрій-кальцій-силікатне, скло з нацвітом, кольорове, кришталеве, спеціальне, тощо. Тонка кераміка (фарфор, фаянс) як основні види кераміки побутового призначення. Споживні властивості силікатних побутових товарів та їх класифікація. Фактори формування споживних властивостей і асортименту силікатних побутових товарів. Класифікація та характеристика матеріалів для виробництва силікатних виробів і декорування. Властивості цих матеріалів та їхній вплив на споживні властивості силікатних виробів. Якість, безпечність побутових силікатних товарів та їх зберігання. Вимоги до якості та безпечності силікатних виробів. Маркування силікатних виробів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3:

«Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»

Тема 7. Характеристика текстильних товарів

Поняття про текстильні вироби, їх класифікація. Волокна як фактор формування властивостей текстильних виробів. Класифікація текстильних волокон. Вплив хімічного складу та будови волокон на їх властивості. Природні волокна. Рослинні волокна. Волокна тваринного походження. Хімічні волокна, загальні поняття. Штучні волокна. Мінеральні волокна: силікатні, металеві. Синтетичні волокна: загальні поняття та способи отримання. Нитки як фактор формування властивостей текстильних виробів. Класифікація та асортимент текстильних ниток.

Формування властивостей тканин у процесі ткацтва. Склад, будова та властивості тканин. Класифікація асортименту тканин за волокнистим складом. Властивості тканин, які визначають надійність (міцність при статичному і динамічному розтягуванні), усадка, змиральність, стійкість до стирання.

Асортимент текстильних товарів. Стандартна і навчальна класифікація тканин. Нові види текстильних матеріалів, їх асортимент. Вимоги до якості тканин. Оцінка якості тканин. Маркування, пакування, транспортування та зберігання тканин.

Тема 8. Асортимент та якість одягу

Вимоги, які висуваються до одягу, його призначення і властивості. Матеріали для виготовлення одягу як фактор формування властивостей. Формування властивостей одягу в процесі виготовлення. Принципи класифікації фігур населення з метою проектування одягу. Розмірна типологія населення України для промислового виробництва одягу. Формування споживних властивостей одягу в процесі виготовлення. Асортимент швейних товарів. Стандартна та навчальна класифікація одягу. Номенклатура показників якості одягу. Порядок оцінки якості одягу. Правила приймання одягу, методи контролю якості одягу. Визначення сорту одягу. Маркування, пакування, транспортування та зберігання одягу.

Загальні поняття про трикотаж. Класифікація трикотажних переплетень. Асортимент трикотажних товарів. Класифікація трикотажних товарів. Характеристика асортименту, стандартизація та якість трикотажних товарів. Вимоги до якості трикотажних товарів. Правила приймання, визначення сортності трикотажних товарів. Маркування, пакування, транспортування та зберігання трикотажних виробів.

Тема 9. Характеристика асортименту та якості взуття

Класифікація взуття. Класифікація та загальна характеристика взуттєвих матеріалів. Характеристика шкіряної сировини, її види. Властивості шкір різних засобів дублення. Класифікація та асортимент натуральних шкір.

Класифікація штучних та синтетичних взуттєвих матеріалів. Переваги та недоліки штучних та синтетичних

матеріалів у порівнянні з натуральною шкірою. Текстильні взуттєві матеріали (тканини, трикотажні полотна, штучне хутро, неткані матеріали), властивості, особливості застосування. Формування споживних властивостей шкіряного взуття у процесі конструювання та виробництва. Антропометрія стопи, її вплив на будову раціонального взуття.

Асортимент шкіряного взуття. Класифікація асортименту взуття за різними ознаками. Характеристика асортименту побутового взуття: повсякденного, модельного, для людей літнього віку, для молоді, для дітей, для різних сезонів. Розмірно-повнотний асортимент взуття. Спортивне взуття. Класифікація, асортимент, властивості. Маркування, пакування і зберігання взуття. Оцінка якості шкіряного взуття. Гарантійний термін носіння, правила обміну взуття. Стандарти на шкіряне взуття. Сортування взуття. Прийоми органолептичного контролю якості взуття. Вимірювання лінійних розмірів взуття. Зберігання шкіряного взуття.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

«Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»

Тема 10. Характеристика властивостей, асортименту, оцінка якості дорогоцінного каміння

Класифікації дорогоцінного каміння. Властивості дорогоцінних каменів та методи їх визначення. Формулювання поняття «облагороджений». Види облагородження: термічна обробка, опромінення, хімічна обробка, комбіновані методи. Вплив методів обробки на властивості природного каміння та його сертифікацію. Огранювання дорогоцінних каменів, його вплив на властивості та вартісну оцінку. Природа походження дорогоцінного каміння та методи її визначення. Визначення поняття «синтетичний», «штучний», «реконструйований», «культивований», «імітація», «дуплети», «триплети». Оцінка

якості дорогоцінного каміння. Маркування дорогоцінного каміння.

Тема 11. Характеристика властивостей та якості дорогоцінних металів та сплавів на їх основі

Основні властивості золота, срібла, платини, металів платинової групи. Сплави дорогоцінних металів: сплави жовтого та червоного кольору, сплави «білого» золота, кольорові металоїди золота, сплави срібла та платини. Вплив легуючих компонентів та домішок на властивості дорогоцінних сплавів. Маркування сплавів. Проби дорогоцінних сплавів. Фізико-механічні властивості сплавів на основі дорогоцінних металів.

Маркування дорогоцінних сплавів. Клеймування сплавів: сутність та методи. Види проб дорогоцінного сплаву: метрична, золотникова, каратна, лотова, ефімчикова. Пробірне клеймо. Види та форми державних пробірних клейм дорогоцінних сплавів: основне, додаткове. Складові основного пробірного клейма: знак посвідчення, шифри інспекції пробірного нагляду, позначення встановленої проби. Складові додаткових пробірних клейм, характер застосування. Проби інших країн світу. Іменник. Форма та зміст умовного позначення іменника. Формування цін на дорогоцінні метали.

Тема 12. Товарознавство ювелірних виробів та годинників

Класифікація ювелірних товарів. Фактори споживних властивостей ювелірних товарів. Товарознавча оцінка властивостей матеріалів, напівфабрикатів для виготовлення ювелірних товарів: Особливості технології окремих груп ювелірних товарів методами тиражування та ручного виготовлення. Оцінка художнього оздоблення ювелірних виробів. Асортимент ювелірних товарів. Навчальна, статистична класифікація ювелірних товарів за різними ознаками. Міжнародна класифікація ювелірних виробів СІВЮ. Характеристика видового асортименту ювелірних виробів.

Основні напрямки розвитку дизайну, моди та стилю ювелірних товарів. Вимоги до якості ювелірних товарів. Оцінка безпечності ювелірних сплавів з домішками кольорових металів, опроміненого та обробленого дорогоцінного каміння, ювелірних виробів оздоблених черню.

Фактори споживних властивостей годинників, – конструкція, матеріали, виробництво. Основні технічні параметри годинників – добовий хід, миттєвий хід, поправка, оціночне число та ін. Принцип дії годинників. Класифікація електричних побутових годинників. Годинники електромеханічні й електронні, їх конструкція і характеристика. Додаткові функції годинників. Нові види електронних годинників: годинники - таймери, вмонтовані у радіотовари, у світильники та ін.

Оцінка якості годинників. Асортимент і якість побутових годинників. Класифікація побутових годинників за призначенням, за джерелами енергії, за типами коливної системи, за видами інформативності за фізичним принципом дії, за місцем установки та ін. Єдина система найменування та індексації побутових годинників та їх кодування. Цифрова індексація корпусного оздоблення.

Маркування, пакування, зберігання і транспортування побутових годинників та фактори зберігання їх якості. Правила торгівлі годинниками.

Тема 13. Сувеніри та товари народних художніх промислів

Основні регіони України з виробництва сувенірів. Формування споживних властивостей сувенірів і товарів народних художніх промислів: вплив сировини, особливостей формування, оздоблення на споживні властивості. Асортимент товарів за районами виробництва, матеріалами. Загальні тенденції розвитку. Вимоги до якості сувенірів і товарів народних художніх промислів. Контроль якості у торгівлі. Порядок транспортування, пакування, зберігання.

6. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1:

«Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів»

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів

Мета товарознавства. Розділи товарознавства

Класифікації непродовольчих товарів. Категорії товарознавства.

Теорії товарознавства. Сутність методології товарознавства

Суть потреб в товарах. Поняття про вимоги до товарів та їх класифікація

6. Класифікація та характеристика споживних властивостей товарів

Тема 2. Якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія їх визначення

1. Поняття якості товару. Показники якості товарів та їх класифікація.

2. Фактори, що впливають на якість товарів.

3. Рівень якості товарів та методи його дослідження

4. Асортимент товарів. Показники та характеристики асортименту.

5. Інформація про товар: визначення, класифікація, характеристика.

6. Кодування та маркування товарів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2:

«Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»

Тема 3. Товарознавча оцінка господарських виробів з пластичних мас

1. Поняття про пластичні маси, полімери. Корисність та цінність виробів з пластичних мас

2. Класифікація та характеристика властивостей пластичних мас.

3. Формування споживних властивостей виробів з пластмас в технологічних процесах виготовлення

4. Класифікація виробів з пластичних мас.

5. Вимоги до якості та безпечності виробів з пластичних мас

Тема 4. Товарознавча характеристика мийних засобів

1. Загальна класифікація товарів побутової хімії

2. Визначення поняття “мийні засоби”, класифікація за призначенням.

3. Формування споживних властивостей мийних засобів:

3.1. Мила побутового призначення.

3.2. Синтетичні мийні засоби (СМЗ).

3.3. Допоміжні засоби для прання.

3.4. Інші побутові хімічні товари (СРС).

Тема 5. Товарознавство парфумерно-косметичних виробів

1. Корисність та цінність ПКТ.

2. Фактори споживних властивостей ПКТ

3. Класифікація ПКТ.

5. Особливості технології виробництва ПКТ.

6. Вимоги до якості та безпечності ПКТ

Тема 6. Товарознавство силікатних виробів

1. Силікатні матеріали: поняття та класифікація

2. Загальні відомості про скло, кераміку: визначення, історія походження, класифікація. Стан ринку силікатних товарів в Україні.

3. Споживні та товарні властивості силікатних виробів.
4. Фактори формування споживних властивостей силікатних виробів.
5. Властивості різних видів силікатних виробів.
6. Класифікація та асортимент побутових силікатних товарів.
7. Вимоги до якості та безпечності силікатних виробів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3:

«Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»

Тема 7. Характеристика властивостей та якості текстильних виробів

1. Класифікація та властивості натуральних та хімічних волокон.
2. Фактори формування споживних властивостей тканин
3. Класифікація та групова характеристика асортименту тканин.
4. Загальні поняття про трикотаж.
5. Види переплетень трикотажного полотна та їх споживні властивості
6. Оцінка якості та безпечності тканин та трикотажного полотна

Тема 8. Асортимент та якість одягу

1. Класифікація та групова характеристика швейного одягу
2. Способи виробництва трикотажних виробів
3. Класифікація і групова характеристика асортименту трикотажних виробів (СМР)
4. Оцінка якості верхніх трикотажних виробів (СМР)
5. Оцінка якості швейних виробів.

Тема 9 Характеристика асортименту та якості взуття

1. Споживання взуття. Антропометрія стопи. Розміри та форми стопи.
2. Споживні властивості взуття. Види та деталі взуття.
3. Фактори споживних властивостей взуття.
4. Класифікація та характеристика асортименту взуття
5. Оцінка якості та безпечності взуття

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

«Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»

Тема 10. Товарознавча характеристика асортименту, споживних властивостей дорогоцінного каміння

1. Класифікація та товарознавча характеристика основних груп дорогоцінного каміння
2. Синтетичне та штучне дорогоцінне каміння: асортимент, властивості.
3. Основні споживні властивості та ідентифікаційні ознаки дорогоцінного каміння
4. Облагороджування та огранювання дорогоцінного каміння
5. Оцінка якості та маркування дорогоцінного каміння

Тема 11. Характеристика властивостей та якості дорогоцінних металів та сплавів на їх основі

1. Класифікація та споживні властивості дорогоцінних сплавів
2. Вимоги до якості та безпечності дорогоцінних металів та їх сплавів.
3. Пробірний контроль. Клеймування виробів. Міжнародна Віденська конвенція.
4. Системи проб та їх позначення в міжнародній практиці

5. Клейма та методи їх нанесення
6. Оцінка якості та справжності дорогоцінних сплавів

Тема 12. Товарознавство ювелірних виробів та годинників

1. Формування споживних властивостей ювелірних виробів в технологічних процесах виготовлення.
2. Класифікація ювелірних виробів. Характеристика асортименту.
3. Вимоги до якості та безпечності ЮТ. Маркування ювелірних виробів. Оцінка та контроль якості ювелірних виробів.
4. Фактори споживних властивостей годинників. Класифікація та асортимент годинників.
5. Оцінка якості годинників.

Тема 13. Сувеніри та товари народних художніх промислів України

1. Туризм та сувеніри.
2. Загальні відомості про художні промисли та ремесла.
3. Метафори та символи у сувенірах та товарах народних художніх промислів.
4. Класифікація товарів народних художніх промислів та сувенірів.
5. Характеристика асортименту основних груп сувенірів. Їх значущість та цінність.

7. ПЛАН ТА ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТОВАРОЗНАВСТВА НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ»

Лабораторна робота 1.

Вивчення класифікації непродовольчих товарів

Мета: набуття навичок класифікації товарів за різними ознаками, характеристики товарів за споживними властивостями, проведення оцінки якості експертним методом.

Матеріальне забезпечення. Класифікатори (УКТЗЕД, ДКПП, нормативно-технічна документація на товари, прилади та обладнання: мікроскоп, рефрактометр, рН- метр, сушильна шафа, електронні терези, діамант-тестер, тощо).

Завдання:

- 1) визначити сутність, ознаки та принципи класифікації непродовольчих товарів;
- 2) вивчення методів класифікації;
- 3) визначити ознаки, за якими виділені класифікаційні групування у варіантах завдання;
- 4) з'ясувати суть понять: «властивість», «натуральна властивість», «споживна властивість»;
- 5) визначити основні показники споживних властивостей, характерні конкретному товару;
- 6) з'ясувати суть понять: якість, показник якості, оцінка якості, контроль якості, доброякісність, недоброякісність, фактори якості товарів тощо;
- 7) набути практичні навички органолептичного визначення показників естетичних властивостей виробів і за цими показниками оцінювати якість виробів.

Завдання 1.1. Визначити сутність, ознаки та принципи класифікації непродовольчих товарів.

Завдання 1.2. Вивчення методів класифікації товарів.

Завдання 1.3. Визначити ознаки, за якими виділені класифікаційні групування у варіантах завдання (надані викладачем).

Завдання 1.4. З'ясувати сутність основних показників споживних властивостей товарів. Проаналізувати дані таблиці 1.1, відмічаючи знаком «+» ті показники споживних властивостей, які є вирішальними для конкретного товару.

Завдання 1.5. Вивчити показники споживних властивостей непродовольчих товарів за нормативною документацією.

Завдання 1.6. Опанувати органолептичні та фізико-хімічні методи дослідження основних показників якості товарів.

Завдання 1.6. Експертна оцінка якості товарів

Контрольні запитання

1. Визначити сутність, мету та ознаки класифікації товарів.
2. Які ознаки класифікації?
3. Які існують методи класифікації товарів: сутність, особливості?
4. Які існують види класифікації непродовольчих товарів, позитивні та негативні сторони?
5. Що таке властивість речі?
6. Як групують натуральні властивості товарів?
7. Якісні та кількісні показники натуральних властивостей товарів.
8. Суспільні форми натуральних властивостей.
9. Хімічні властивості товарів та їх характеристика.
10. Фізичні властивості товарів та їх характеристика.

11. Фізико-хімічні властивості товарів та їх характеристика.

12. Біологічні властивості.

13. Утилітарні властивості товарів та їх характеристика.

14. Властивості соціального призначення товарів.

15. Функціональні властивості товарів.

16. Ергономічні властивості товарів.

17. Надійність товарів та її показники.

18. Що таке довговічність товару та її показники?

19. Естетичні властивості товарів та їх показники.

20. Відмінність між стилем і модою товару.

21. Безпека товарів та її види.

22. Екологічні властивості товарів.

23. Що таке показник якості виробу?

24. Які бувають показники якості виробів?

25. Чим відрізняються стандартизовані показники якості від нестандартизованих?

26. Чим відрізняється одиничний показник якості від комплексного показника?

27. Які Ви знаєте методи визначення показників якості виробів?

28. Що таке коефіцієнт вагомості, або значущості, показника якості виробу?

29. Які основні методи дослідження товарів?

30. Які показники якості визначають за допомогою мікроскопу, рефрактометра, рН-метру, електронних терезів, діамант-тестеру?

31. Які показники якості визначають органолептичними методами?

Рекомендована література: основна – 1-2, додаткова - 1, 2,3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2:
«Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»

Лабораторна робота 2.

Товарознавча оцінка господарських виробів з пластичних мас

Мета роботи: Набути практичні навички щодо дослідження хімічної природи полімерів і товарознавчої оцінки виробів з пластичних мас.

Матеріальне забезпечення: зразки пластмаси, спиртівка, тигельні щипці, ємкість для нагрівання води, вода дистильована, термометр із шкалою +100 С, терези аналітичні, плитка електрична, серветка бавовняна, ватні тампони. Нормативна документація: ДСТУ 2406-94 «Пластмаси, полімери і синтетичні смоли. Хімічні назви. Терміни та визначення»; ДСТУ 2887-94 «Пакування та маркування. Терміни та визначення»;

Завдання:

- 1) закріпити теоретичні знання з теми;
- 2) дослідити хімічну природу пластмаси за зовнішніми ознаками;
- 3) визначити природу пластмаси шляхом підпалювання;
- 4) визначити термічну стійкість пластмаси та водопоглинання;
- 5) надати товарознавчу оцінку виробів з пластмас.

Завдання 2.1. Розпізнання виду пластмаси за зовнішніми ознаками.

Завдання 2.2. Дослідження хімічної природи товарів з пластмас.

2.2.1. Дослідження хімічної природи пластмас під час внесення в полум'я та горіння.

2.2.2. Дослідження термічної стійкості до гарячої води й водопоглинання виробів із пластмаси.

Завдання 2.3. Визначення методу переробки пластмаси у виробу.

Завдання 2.4. Надайте товарознавчу характеристику виробів з пластмас.

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте відмітні ознаки при нагріванні та горінні: фенопласту, амінопласту, полівінілхлориду, оргскла (поліметилметакрилат), полістиролу, галаліту, поліпропілену, поліуретану.

2. Наведіть схему дослідження хімічної природи пластмаси.

3. Як дослідити термічну стійкість до гарячої води виробів із пластмаси?

4. Як дослідити водопоглинання виробів із пластмаси?

5. Назвіть основні методи переробки пластмаси у виробу і їх характерні відмітні ознаки.

6. Наведіть класифікацію виробів з пластмаси за призначенням.

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3, 7, 11; додаткова: 1, 2.

Лабораторна робота 3.

Товарознавча характеристика синтетичних мийних засобів (СМЗ)

Мета роботи: дослідження показників якості і споживних властивостей мила, синтетичних мийних і чистильних засобів.

Матеріальне забезпечення: зразки туалетного мила різних груп, а також дитячого спеціального, господарчого;

СМЗ в різних товарних формах; засоби для чищення, чашки Петрі, хімічні склянки, скляні палички, електрична плитка, рН-метри або універсальний індикаторний папір; циліндри на 0,5 л; пробірки з штативами. Нормативна документація на вказані види товарів:

Завдання:

- 1) закріпити теоретичні знання з теми;
- 2) дослідити органолептичні властивості мийних засобів, якісне число мила; пінність розчинів, розчинність СМЗ; вміст абразиву в засобах для чищення;
- 3) надати товарознавчу оцінку мийних засобів.

Завдання 3.1. Дослідження показників споживних властивостей мила.

3.1.1. Дослідження органолептичних показників мила різного призначення за показниками: консистенція, колір, запах, форма куска.

3.1.2. Дослідження якісного числа мила.

3.1.3. Дослідження рН розчину мила.

3.1.4. Дослідження піноутворення і піностійкості розчину мила.

Завдання 3.2. Дослідження показників споживних властивостей синтетичних мийних засобів (СМЗ)

3.2.1. Дослідження розчинності СМЗ.

3.2.2. Визначення призначення СМЗ за показником рН.

3.2.3. Дослідження піноутворення і піностійкості розчинів СМЗ.

3.3. Дослідження показників якості засобів для чищення (вміст абразиву).

Завдання 3.4. Дослідження асортименту та якості синтетичних мийних засобів на ринку України (за проспектами, каталогами, стандартами, зразками).

Завдання 3.5. Провести аналіз деяких складових мийних та чистячих засобів (за маркуванням), визначити їх шкідливість для організму людини.

Контрольні запитання

1. Що таке якісне число мила? Методика визначення якісного числа мила?
2. Наведіть (розрахункову) формулу для визначення якісного числа мила, охарактеризуйте її сутність?
3. Як визначити рН розчину мила і СМЗ?
4. Як дослідити пінність розчину мила і СМЗ?
5. Як дослідити розчинність СМЗ і мильних крихт?
6. Як визначити СМЗ за призначенням відповідно до рН розчину?
7. Як визначити вміст абразиву в чистячих засобах?
8. Які мийні засоби є небезпечними для людини та оточуючого середовища?
9. Як маркуються мийні засоби?
10. Які ознаки маркування вказують на екологічну сертифікацію?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 5, 7, 11; додаткова: 1, 2.

Лабораторна робота 4.

Дослідження показників споживних властивостей парфумерно-косметичних товарів

Мета роботи: дослідити споживні властивості парфумерних і косметичних товарів і визначити їх відповідність вимогам нормативної та технічної документації.

Матеріальне забезпечення: 2 найменування одеколонів, 2 найменування духів, 2 найменування туалетної води, 2 найменування зубного еліксиру, 3 пенали помади, 2 коробки пудри, 2 туби зубної пасты, 2 коробки зубного

порошку, 2 зразка косметичного крему, 1 склянка, 2 скляні пластинки 10 x 5 см, 4 скляні палички, фільтруючий папір, чашки Петрі, хімічні склянки, скляні палички, електрична плитка, рН-метри або універсальний індикаторний папір; циліндри на 0,5 л; пробірки з штативами. Нормативна документація на вказані види товарів, каталоги.

Завдання:

- 1) закріпити теоретичні знання з теми;
- 2) дослідити органолептичні властивості парфумерно-косметичних товарів;
- 3) надати товарознавчу оцінку ПКТ.

Завдання 4.1. Дослідження показників споживних властивостей парфумерної рідини: прозорості, запаху (відповідність основному тону).

Завдання 4.2. Дослідження показників споживних властивостей зубного еліксиру: прозорості, смаку.

Завдання 4.3. Дослідження показників споживних властивостей губної помади: покривної здатності, номера тону, стійкості.

Завдання 4.4. Дослідження зовнішнього вигляду, кольору пудри, зубного порошку, покривної здатності пудри.

Завдання 4.5. Дослідження показників споживних властивостей косметичного крему: однорідності, кольору, запаху, пастозності, убирання крему в шкіру.

Завдання 4.6. Дослідження показників споживних властивостей зубної пасти: однорідності, кольору, запаху, пастозності, смаку, рН пасти.

Завдання 4.7. Товарознавча характеристика асортименту парфумерно-косметичних товарів.

Завдання 4.8. Надати характеристику (за маркуванням) деяких складових косметичних засобів і визначити їх шкідливість для організму людини.

Контрольні запитання

1. Як визначити помутніння і осад в парфумерній рідині?
2. Як визначити відповідність запаху парфумерної рідини еталону і його стійкість?
3. Як визначити відповідність смаку зубного еліксиру зразку-еталону?
4. Як дослідити покривну здатність, номер кольору і тону, групу стійкості помади?
5. Як дослідити рівномірність помелу, колір пудри і зубного порошку, покривну властивість пудри?
6. Як дослідити пастозність, колір і запах, смак і рН зубної пасти?
7. Як дослідити однорідність, колір, пастозність косметичного крему, його вбирання шкірою?
8. Які основні характеристики та ознаки ПКТ наносять на маркування виробів: 1. Духи (або одеколон, туалетна вода, запашна вода); 2. Крем; 3. Помада; 5. Зубна паста. 6. Еліксир.
9. Назвіть основні нормативні документи, які описують правила маркування ПКТ.

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 12; додаткова : 1, 2.

Лабораторна робота 5

Товарознавство силікатних виробів

Мета: дослідження показників якості та видового асортименту керамічних та скляних виробів.

Завдання:

- 1) дослідження ідентифікаційних ознак керамічного та скляного матеріалу;
- 2) визначення способу формування побутових виробів з кераміки, скла, виду та способу нанесення декору;

3) вивчення асортименту керамічних та скляних виробів за призначенням;

4) дослідження органолептичних, фізико-механічних показників якості керамічних та скляних виробів.

Матеріальне забезпечення:

Зразки керамічних та скляних виробів: фарфорового, фаянсового, майолікового, гончарного безкольорового та кольорового скла, скла з «нацвітом», кришталю. Каталоги, альбоми, ілюстрації, таблиці. ГОСТ 28350–83. Изделия фарфоровые. Технические условия.; ГОСТ 28390–89 ; 6. ГОСТ 28391–89.

Завдання 5.1. Дослідити зовнішні ознаки різних видів побутової кераміки.

Завдання 5.2. Дослідити зовнішні ознаки різних видів скляних виробів.

Завдання 5.3. Дослідження способу виробництва, виду декору, асортименту керамічних виробів.

Завдання 5.4. Дослідження способу виробництва, виду декору, асортименту скляних виробів.

Завдання 5.5. Оцінка якості силікатного посуду. Розв'язати ситуаційні завдання. Визначити сорт силікатних виробів за умовами ситуаційних завдань.

Контрольні запитання

1. Як класифікується кераміка за різними ознаками?

2. Які ідентифікаційні ознаки фарфору, фаянсу, майоліки та гончарних виробів.

3. Як впливають сировинні матеріали на основні споживні властивості кераміки?

4. Охарактеризуйте основні способи формування кераміки.

5. У чому полягають ідентифікаційні ознаки видів декору: деколь та живопис; трафарет і штамп?
6. Які особливості декору майолікових виробів?
7. Як класифікують асортимент керамічних виробів?
8. Які основні принципи визначення сорту керамічного посуду?
9. Дати визначення поняття «скло», галузі застосування скляних виробів.
10. Які види скла використовують для виготовлення посуду? Їх ідентифікаційні ознаки?
11. Охарактеризуйте головні сировинні матеріали, які використовують для виготовлення скла.
12. Поняття кришталевого скла та його різновиди.
13. Дайте характеристику ситалам та жаростійкому склу.
14. Чим відрізняються скляні вироби видувні від пресованих?
15. Які види декору наносять на скляні вироби механічним способом, які у гарячому стані?
16. Назвіть групи скляного побутового посуду за призначенням.
17. Як підрозділяється посуд за комплектністю?
18. Які основні показники якості визначені для кераміки, які для скляних виробів?
19. Які показники характеризують безпечність силікатних виробів?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 5, 11; додаткова : 1, 2.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

«Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»

Лабораторна робота 6.

Характеристика споживних властивостей текстильних товарів

Мета: оволодіння практичними навичками у визначенні виду волокна, виду та сорту тканин й трикотажного полотна.

Завдання:

- 1) навчитися розпізнавати види волокон та ниток за допомогою різних методів дослідження у тканинах;
- 2) навчитися визначати лицьовий та зворотний боки тканин,
- 3) навчитися визначати ткацькі та трикотажні переплетення, обробку тканин,
- 4) навчитися визначати сорт текстильного виробу.
- 5) ознайомитися з класифікацією та асортиментом бавовняних, лляних, вовняних, шовкових тканин,
- 6) набути практичних навичок у розпізнаванні тканин за зовнішнім виглядом.
- 7) набути навички у визначенні сорту тканин та трикотажного полотна.

Матеріальне забезпечення:

Паспортизовані зразки всіх видів волокон, паспортизовані набори тканин різного волокнистого складу; мікроскопи предметні, покривні скельця, препарувальні голки, пінцети, хімічний посуд, спиртівки, колби; реактиви: розчин їдкого натрію 10–15%, кислота, ацетон; зразки тканин та трикотажного полотна різного волокнистого складу та переплетень.

Завдання 6.1. Вивчити характер поведінки волокон під час горіння

Завдання 6.2. Хімічні методи розпізнавання волокон

Завдання 6.3. Визначення лицьового та зворотного боків тканини

Завдання 6.4. Визначення виду ткацького та трикотажного переплетення і обробки тканин та полотна

Завдання 6.5. Вивчення асортименту тканин, трикотажного полотна

Завдання 6.6. Визначення сорту тканин

Контрольні запитання

1. За якими ознаками класифікують текстильні волокна?

2. Які основні властивості волокон рослинного походження?

3. Які основні властивості волокон тваринного походження, їх відмітні ознаки?

4. Охарактеризувати властивості штучних волокон.

5. Які основні властивості синтетичних волокон?

6. Які властивості волокон впливають на властивості тканин?

7. Групування ткацьких переплетень

8. Порівняти меланжові та строкатоткані тканини.

9. Які зовнішні відмітні ознаки мерсеризованих тканин?

10. Назвати основні ознаки класифікації бавовняних, тканин.

11. У чому полягають особливості сортування вовняних, бавовняних, лляних, шовкових тканин?

12. За якими ознаками поділяють трикотажні переплетення?

13. Які основні відмітні ознаки трикотажних кулірних переплетень порівняно з основов'язаними?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 9, 10, додаткова : 1, 2.

Лабораторна робота 7 **Вивчення асортименту, якості швейного та трикотажного одягу**

Мета: вивчення видового асортименту, розмірних показників, принципів сортування швейного та трикотажного одягу.

Завдання:

- 1) навчитися давати товарознавчу характеристику швейних та трикотажних виробів;
- 2) навчитися визначати сорт одягу.

Матеріальне забезпечення:

1. Альбоми мод, сантиметри, стандарти типології людини. ГОСТ 12 566–88. Изделия швейные бытового назначения. Определение сортности, ГОСТ 4103–82. Изделия швейные. Методы контроля качества; ГОСТ 10 581–82. Изделия швейные и трикотажные. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение"; ДСТУ 2 122–93. Матеріали для одягу. Символи та вимоги догляду; ГОСТ 12566–811; ГОСТ 1116–81.

Завдання 7.1. Визначте розмірні показники фігури людини, одягу, надайте характеристику маркувальному ярлику одягу різних видів.

Завдання 7.2. Оцінка показників якості швейних виробів за нормативною документацією.

Завдання 7. 2. Визначте сорт швейних виробів за ситуаційними завданнями.

Завдання 7.3. Оцінка асортименту трикотажних виробів провідних фірм за каталогами.

Завдання 7.4. Оцінити якість трикотажних виробів за умовами ситуаційних завдань.

Контрольні запитання

1. Які розмірні показники фігури людини прийнято за основні?
2. Які фактори формують якість швейних виробів?
3. Які фактори зберігають якість виробів?
4. Групування швейних виробів за ознаками.
5. Охарактеризуйте основні види чоловічих швейних виробів.
6. Охарактеризуйте основні види жіночих швейних виробів.
7. Охарактеризуйте основні види дитячих швейних виробів.
8. За якими ознаками характеризується покрій швейного виробу?
9. Як визначається фасон швейного виробу?
10. Які фактори впливають на формування споживних властивостей трикотажних товарів?
11. Як класифікують трикотажні товари?
12. У чому полягають відмітні особливості виробів (джерсер і светр, жакет і жилет, фуфайка, сорочка денна і комбінація)?
13. Конструктивні особливості костюма, його складові частини.
14. Розмірні показники верхніх трикотажних виробів, панчішно-шкарпеткових виробів, рукавиць і рукавичок.

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 9, 10; додаткова : 1, 2.

Лабораторна робота 8.

Товарознавча характеристика видового асортименту та оцінка якості взуття

Мета: набути навички щодо товарознавчої оцінки властивостей шкір та взуття побутового призначення, принципів їх сортування

Завдання:

- 1) визначення виду сировини для верху та низу взуття за різними ознаками,
- 2) вивчення основних методів кріплення взуття;
- 3) методика встановлення якості (сортності) взуття.

Матеріальне забезпечення: комплекти каталогів зі зразками взуттєвих матеріалів; НТД, зразки шкіри та шкіряного взуття різних методів кріплення, каталоги видового асортименту взуття.

Завдання 8.1. Дослідити асортимент натуральних шкір.

Завдання 8.2. Вивчити видовий асортимент штучних та синтетичних взуттєвих матеріалів.

Завдання 8.3. Вивчити методи кріплення низу шкіряного побутового взуття.

Завдання 8.4. Вивчити видовий асортимент шкіряного взуття за різними ознаками.

Завдання 8.5. Вивчити принципи сортування шкіряного побутового взуття. Оцінити якість взуття за умовами ситуаційних завдань.

Контрольні запитання

1. За якими ознаками класифікуються натуральні шкіри?
2. Який вплив дублення на споживні властивості шкір?
3. Які зовнішні відмітні ознаки хромових шкір?

4. Порівняти властивості шевро і шеврету.
5. Як відрізнити велюр, нубук і замшу?
6. Охарактеризувати штучні шкіри для верху взуття?
7. Які особливості будови синтетичних шкір для верху взуття?
8. Назвати основні види синтетичних шкір для верху взуття.
9. У чому полягає відмітність стироніпу і транспарентної гуми для низу взуття?
10. Які зовнішні відмітні ознаки взуттєвої кирзи?
11. Які зовнішні відмітні ознаки вінілштучшкіри Т?
12. Як класифікують взуття за методами кріплення?
13. Охарактеризувати хімічні методи кріплення.
14. Охарактеризувати ниткові методи кріплення.
15. Охарактеризувати комбіновані методи кріплення.
16. Які основні класифікаційні ознаки асортименту шкіряного побутового взуття?
17. У чому полягає відмінність модельного і масового взуття?
18. У чому полягає відмінність чобіток від чобіт?
19. Конструктивні особливості сандалет?
20. Конструктивні особливості мокасин?
21. Як класифікують дефекти (пороки) шкіряного взуття?
22. Назвати недопустимі дефекти шкіряного модельного взуття.
23. Принципи сортування шкіряного взуття?
24. Основні методи контролю якості взуття в торгівлі?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 8, 9, додаткова : 1, 2.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

«Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»

Лабораторна робота 9.

Товарознавча оцінка дорогоцінних каменів

Мета: набути навички товарознавчої оцінки дорогоцінного каміння, визначення торгової назви, опанувати методику оцінки якості та вартості дорогоцінного каміння.

Завдання:

- 1) ідентифікувати зразки дорогоцінного каміння;
- 2) вивчити особливості маркування дорогоцінного каміння;
- 3) визначити якість та вартість дорогоцінного каміння.

Матеріальне забезпечення: колекція дорогоцінного каміння, прибори для визначення властивостей дорогоцінного каміння: полярископ, коноскоп, рефрактометр, спектроскоп, ультрафіолетова лампа, мікроскоп, алмазний тестер; штангельциркуль, лінійка, довідкова література, нормативна та технічна документація, прейскуранти цін на дорогоцінне каміння, каталоги форм та типів огранок.

Завдання 9.1. Вивчення класифікації дорогоцінного каміння.

Завдання 9.2. Ідентифікація виду дорогоцінного каміння.

Завдання 9.3. Надати товарознавчу оцінку ювелірних вставок з дорогоцінного каміння.

9.3.1. Вивчити види огранки дорогоцінного каміння. Провести дослідження огранки 5 зразків дорогоцінного каміння.

9.3.2. Оцінити якість дорогоцінного каміння за маркуванням та системами оцінки України та світу.

9.3.3. Визначити вартість дорогоцінного каміння за маркуванням, користуючись сайтом

https://brilliant24.ru/rapaport_diamond_report/round

Контрольні запитання

1. За яким принципом здійснюється класифікація дорогоцінного каміння згідно із Законом України "Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і коштовного каміння, та контроль за операціями з ними"?

2. Якими основними ознаками діагностується дорогоцінне каміння?

3. Як поділяється дорогоцінне каміння за ступенем прозорості? Наведіть приклади.

4. Які види блиску Ви знаєте? Наведіть приклади.

5. Якими характеристиками описується такий показник якості дорогоцінних каменів як колір?

6. Які світлові ефекти спостерігаються у деяких дорогоцінних каменях? У чому їх суть?

7. Які бувають форми огранки дорогоцінних каменів?

8. На які типи поділяються вставки з дорогоцінних каменів у ювелірних виробках?

9. Якими показниками визначається оптичний характер дорогоцінних каменів?

10. Що таке показник заломлення дорогоцінних каменів?

11. Якими показниками визначається якість дорогоцінних каменів?

12. Які показники визначають вартість дорогоцінних каменів?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3; 4, 5; додаткова : 1, 2.

Лабораторна робота 10.

Характеристика властивостей та якості дорогоцінних металів та сплавів на їх основі

Мета: набути навички оцінки споживних властивостей, якості, безпечності та вартості дорогоцінних металів вітчизняного та закордонного виробництва та сплавів на їх основі.

Завдання:

- 1) встановити відповідність якості та безпечності дорогоцінних сплавів вимогам нормативної документації, зокрема за пробою, безпечністю, видом дорогоцінного металу, складом сплаву, маркуванням;
- 2) визначити пробу дорогоцінного сплаву;
- 3) розв'язати ситуаційні завдання та зробити висновки щодо якості виробу.

Матеріальне забезпечення: зразки ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів, нормативна документація: ГОСТ 30649-99 Сплавы на основе благородных металлов ювелирные. Марки; ДСТУ 3527-97 Вироби золотарські з коштовних металів. Загальні технічні умови; ДСТУ ГОСТ 6835:2004 «Золото та сплави на його основі. Марки»; ДСТУ ГОСТ 6836:2004 Срібло та сплави на його основі. Марки.

Завдання 10.1. Оцінити якість та безпечність ювелірного сплаву, на основі срібла та золота.

Завдання 10.2. Порівняти властивості, якість та безпечність ювелірних сплавів на основі срібла різних проб.

Завдання 10.3. Дослідження маркування та клеймування ювелірних сплавів на основі дорогоцінних металів.

Завдання 10.4. Ідентифікувати зразки ювелірних виробів, виготовлених з білих та жовтих сплавів на відповідність пробі.

Контрольні запитання

1. Якими показниками характеризуються фізичні, хімічні, механічні та технологічні властивості металів для виробництва ювелірних виробів?

2. У чому сутність методів визначення твердості металів? У чому їх відмінність?

3. Які метали відносяться до дорогоцінних? Порівняйте їх властивості та сферу застосування.

4. Які проби дорогоцінних металів використовуються у виробництві ювелірних сплавів на основі дорогоцінних металів в Україні?

5. Які легуючі компоненти використовуються у ювелірних сплавах на основі золота? На які властивості сплаву вони впливають?

6. Які марки ювелірних сплавів на основі золота 375 проби використовуються у виробництві ювелірних виробів? Охарактеризуйте їх властивості.

7. Які марки ювелірних сплавів на основі золота 585 проби використовуються у виробництві ювелірних виробів? Охарактеризуйте їх властивості.

8. Які марки ювелірних сплавів на основі золота 750 проби використовуються у виробництві ювелірних виробів? Охарактеризуйте їх властивості.

9. Яким чином маркуються ювелірні сплави на основі дорогоцінних металів?

10. Які показники якості регламентовано для ювелірних сплавів з дорогоцінних металів?

11. Які є шкідливі домішки в ювелірних сплавах?

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3, 4, 5; додаткова: 4,5.

Лабораторна робота 11.

Товарознавча оцінка асортименту ювелірних виробів та годинників

Мета роботи: вивчення класифікації асортименту та оцінка якості ювелірних виробів.

Завдання:

- 1) ознайомитися з класифікацією ювелірних виробів;
- 2) ідентифікувати ювелірні вироби за товарознавчими ознаками;
- 3) набути навички надання оцінки якості зразкам ювелірних виробів.

Матеріальне забезпечення:

зразки ювелірних виробів, 10-кратна лупа, каталоги, проспекти, альбоми, таблиці, схеми, слайди; законодавча, нормативна та технічна документація: ДСТУ 3375–96 «Вироби золотарські. Терміни та визначення».

Завдання 11.1. Надати товарознавчу оцінку зразкам ювелірних виробів за класифікаційними ознаками.

Завдання 11.2. Визначити методи виготовлення форми, декоративного оформлення металу ювелірних виробів.

Завдання 11.3 Вивчити види закріпок вставок у ювелірних виробках.

Завдання 11.4 Вивчити маркування ювелірних виробів, побутових годинників.

Завдання 11.5. Надати товарознавчу характеристику асортименту ювелірних виробів, побутових годинників, сувенірів.

Контрольні запитання

1. Дайте визначення поняття «ювелірні вироби».
2. За якими ознаками можна класифікувати асортимент ювелірних виробів?
3. Як класифікуються ювелірні вироби за соціальним та функціональним призначенням?
4. Що покладено в основу поділу ювелірних виробів на сучасні та антикварні? Які вироби належать до антикваріату?
5. Які ювелірні вироби належать до аксесуарів?
6. Які ювелірні вироби належать до письмового приладдя?
7. Як можна класифікувати ювелірні вироби, що належать до особистих прикрас?
8. Які види ланцюжків Ви знаєте? Їх відмінні ознаки.
9. Показники якості ювелірних виробів
10. Маркування ювелірних виробів
11. Проба. Клеймування виробів.
12. Із яких етапів складається технологічний процес виготовлення ювелірних виробів?
13. Які дефекти можуть виникати на етапі заготівельних операцій? І з чим вони пов'язані?
14. Які операції здійснюються під час штампування ювелірних виробів? Яку продукцію формують таким чином?
15. Які дефекти ювелірних виробів можуть виникати під час їх штампування?
16. У чому суть лиття за витоплюваними моделями? Яку продукцію отримують таким способом?
17. Які види обробки художнього металу виробів застосовуються у ювелірному виробництві? Їх відмінні ознаки.

Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3, 4; додаткова : 1, 2.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Теоретико-методологічні засади товарознавства непродовольчих товарів»

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів

Завдання для самостійної роботи

1. Яка роль товарознавства в сучасній торгівлі?
2. Діалектичний зв'язок товарів та їх атрибутів.
3. Визначення (дефініція) товару.
4. Що є предметом товарознавства?
5. Основні категорії товарознавства. Основні теорії товарознавства.
6. Споживча вартість і споживна цінність товару, їх суть.
7. Що є об'єктом товарознавства?
8. Що таке потреби людини?
9. У чому полягає сутність раціонального споживання товарів?
10. Поняття про вимоги до товарів.
11. Що таке натуральні властивості товарів та як вони класифікуються?
12. Визначення споживних властивостей товарів.
13. Які чинники впливають на збереженість товарів?
14. Основні види безпеки товарів.
15. Які існують системи класифікації непродовольчих товарів?
16. Суть ієрархічного методу класифікації. Фасетний метод класифікації.
17. Кодування товарів та його цілі.

18. Поняття асортименту та структури асортименту товарів.

19. Що об'єднується поняттям «товарні властивості» товару? Що таке споживна корисність товару, споживна цінність, цінність товару?

20. Види тари та пакування.

21. Основні методи дослідження показників якості товарів.

Рекомендована література: 1-12, додаткова: 1-4.

Тема 2. Якість та асортимент непродовольчих товарів, методологія їх визначення

Завдання для самостійної роботи

1. Що таке показник якості товару?
2. Чим відрізняється одиничний показник якості від комплексного показника?

3. Які Ви знаєте методи визначення показників якості товарів?

4. Що таке коефіцієнт вагомості або значущості показника якості товару?

5. Сутність визначення комплексного показника якості?

6. Суть інтегрального показника якості товару.

7. Основні різновиди вимірювального методу оцінки якості.

8. Суть реєстраційного та розрахункового методів оцінки якості.

9. Що таке сенсорний метод дослідження якості товарів?

10. Переваги та недоліки органолептичного методу.

11. У чому полягає суть бальної оцінки якості?

12. Суть експертного методу оцінки якості.

13. У чому полягає суть і практичне значення соціологічного методу дослідження якості?
 14. Види товарознавчої інформації про товар.
 15. Які основні вимоги ставлять до маркування товарів?
 16. Що таке «товарний знак» та які його основні функції?
 17. Що таке код товару?
 18. Які методи використовуються для кодування товарів?
 19. Які коди називають порядковими?
 20. Що таке артикул товару і які бувають артикули?
 21. Визначення штрихового коду товарів?
 22. Які Ви знаєте види штрихових кодів?
- Рекомендована література: 1-11, додаткова: 1-4*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«Особливості товарознавчої оцінки господарських товарів побутового призначення»

Тема 3. Товарознавча оцінка господарських виробів з пластичних мас

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву екологічно безпечних виробів з пластмас у світі та в Україні. Склад, властивості, показники безпечності та якості.
2. Сертифікація екологічних засобів з пластичних мас в Україні.
3. Безпечність косметичних засобів. Вимоги, склад, сертифікація.

Рекомендована література: 1, 2, 4, 6, додаткова: 1-4.

Тема 4. Товарознавча характеристика синтетичних мийних засобів

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву екологічно безпечних мийних засобів та мила у світі та в Україні.

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості мийних засобів та мила.

3. Сертифікація екологічних мийних засобів в Україні.

Рекомендована література: 1,2, 4, 6,7; додаткова: 1-4.

Тема 5. Товарознавство силікатних виробів

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву екологічно безпечних виробів з силікатних матеріалів та в Україні. Склад, властивості, показники безпечності та якості.

2. Сертифікація екологічних та безпечних виробів з силікатів в Україні.

3. Безпечність силікатних виробів. Вимоги, склад, сертифікація.

Рекомендована література: 1, 2, 4, 6,7; додаткова: 1-4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

«Якість та асортимент текстильних товарів, одягу та взуття»

Тема 6. Характеристика властивостей та якості тканин та трикотажу різного волокнистого складу

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву екологічно безпечних виробів з текстильних матеріалів та в Україні.

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості текстильних виробів.

3. Сертифікація екологічних та безпечних виробів з текстилю в Україні.

4. Безпечність текстильних виробів. Вимоги, склад, сертифікація.

Рекомендована література: 1, 2, 9, 10, додаткова: 1-4.

Тема 7. Асортимент та якість одягу

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву одягу, що має високі показники безпечності з текстильних матеріалів та шкіри в Україні.

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості одягу.

3. Сертифікація одягу, характеристика екологічних властивостей та безпечності.

4. Безпечність одягу. Вимоги до показників безпечності в Україні та світу, сертифікація.

Рекомендована література: 1, 2, 8, 9, додаткова: 1-4.

Тема 8. Характеристика асортименту та якості взуття

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз виробництву взуття, що має високі показники безпечності з натуральної та синтетичної шкіри, текстильних матеріалів в Україні та в світі.

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості шкіряних матеріалів.

3. Сертифікація взуття, характеристика екологічних властивостей та безпечності взуття.

4. Безпечність взуття. Вимоги до показників безпечності взуття в Україні та світу, сертифікація.

Рекомендована література: 1,2, 7,8; додаткова: 1-4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

«Особливості оцінки якості та асортименту культурно-побутових товарів»

Тема 9. Характеристика властивостей дорогоцінних каменів різного мінералогічного складу

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз показникам безпечності дорогоцінного каміння.

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості ДК.

3. Сертифікація дорогоцінного каміння, характеристика екологічних властивостей та безпечності ДК.

4. Безпечність дорогоцінного каміння. Вимоги до показників безпечності ДК в Україні та світу, сертифікація.

Рекомендована література: 1,2,3,4, додаткова: 1-4.

Тема 10. Характеристика властивостей та якості дорогоцінних металів та сплавів на їх основі

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз показникам безпечності сплавам на основі дорогоцінних металів (ДМ).

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості дорогоцінних металів та сплавів на їх основі.

3. Сертифікація сплавів на основі ДМ, характеристика екологічних властивостей та безпечності ДМ.

4. Безпечність сплавів на основі ДМ. Вимоги до показників безпечності сплавів на основі ДМ в Україні та в світі, сертифікація.

Рекомендована література: 1,2,3,4; додаткова: 1-4.

Тема 11. Товарознавство ювелірних виробів та годинників

Завдання для самостійної роботи

1. Надати аналіз показникам безпечності ювелірних виробів на основі дорогоцінних металів (ДМ).

2. Склад, властивості, показники безпечності та якості ювелірних виробів та годинників.

3. Сертифікація ювелірних виробів та годинників на основі ДМ, характеристика екологічних властивостей та безпечності.

4. Безпечність ювелірних виробів та годинників на основі ДМ.

5. Вимоги до показників безпечності ювелірних виробів на основі ДМ в Україні та в світі, сертифікація.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4; додаткова: 1-4.

9. КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА ЗАПИТАННЯ

9.1. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 1

1. Товарознавство - це:

- 1) галузь науки, предметом якої є корисність і цінність товару;
- 2) комплексна наукова дисципліна, предметом якої товар;
- 3) комплексна наукова дисципліна, предметом якої є асортимент і якість товарів;
- 4) наука про товари та їх споживні властивості.

2. Потреби людини класифікуються за такими ознаками:

- 1) походженням і якісною визначеністю;
- 2) походженням і кількісною визначеністю;
- 3) походженням, цільовим призначенням, сферою життєдіяльності;
- 4) за призначенням і сферою життєдіяльності.

3. Класифікація товарів – це:

- 1) розподіл множини товарів за їх ознаками на окремі підмножини в логічній послідовності ;
- 2) розподіл товарів на групи;
- 3) розподіл товарів на класи або групи;
- 4) розподіл товарів за окремими ознаками.

4. Де вірно названі методи класифікації товарів?

- 1) ієрархічний, фасетний, статистичний;
- 2) ієрархічний, фасетний, комплексний;
- 3) ієрархічний, комбінований ;
- 4) ієрархічний, фасетний, комбінований.

5. Асортимент товарів – це:

- 1) товари широкого вжитку, що виробляються промисловими підприємствами;

2) набір товарів різних видів і різновидів, об'єднаних за якою-небудь ознакою чи сукупністю ознак;

3) сукупність товарів, що задовольняють перші потреби;

4) набір товарів, що реалізуються в торговельній мережі.

5. Які властивості товарів відносять до натуральних?

1) корисність, вартість;

2) структура (будова), конструкція;

3) фізичні, фізико-хімічні, біологічні, хімічний склад;

4) міцність, колір, блиск.

6. Як називається сучасний етап розвитку товарознавства?

1) товарознавчо-ціннісний;

2) описовий;

3) товарознавчо-технологічний;

4) матеріально-технологічний.

7. Що являє собою товар?

1) продукт природи або людської праці, призначений для обміну на ринку на гроші або на інший товар;

2) продукт людської праці, призначений для власного використання;

3) продукт природи або людської праці, призначений для обміну на іншу річ (предмет);

4) продукт природи або людської праці, призначений для суспільного використання.

8. Яку категорію в товарознавстві прийнято вважати класифікаційною одиницею?

1) вид товару;

2) асортимент товару;

3) товарну групу;

4) різновид.
9. Що використовують як ознаки класифікації товарів?

- 1) А. характеристики властивостей товарів;
- 2) Б. властивості товарів;
- 3) В. рівень якості товарів;
- 4) Г. призначення товару.

10. Що таке глибина класифікації?

- 1) число рівнів систематики;
- 2) число (кількість) угруповань одного рівня;
- 3) число одиниць товару;
- 4) число одиниць товару в підрозділі.

9.2. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 2

1. Залежно від складу пластмаси бувають:

- 1) прості й складні;
- 2) термопластичні й терморективні;
- 3) полімеризаційні й поліконденсаційні;
- 4) однорідні й неоднорідні.

2. Залежно від характеру макроструктури пластмаси бувають:

- 1) прості й складні;
- 2) однорідні й неоднорідні;
- 3) полімеризаційні й поліконденсаційні;
- 4) 4.терморективні й термопластичні.

3. За типом хімічної реакції пластмаси поділяють на:

- 1) прості та складні;
- 2) однорідні та неоднорідні;
- 3) 3.термопластичні та терморективні.
- 4) полімеризаційні та поліконденсаційні.

4. За природою сполучної речовини пластмаси поділяють:

- 1) на основі полімеризаційних і поліконденсаційних смол;
- 2) термопластичні та термореактивні;
- 3) на основі синтетичних смол і природних полімерів;
- 4) жорсткі, напівжорсткі, м'які.

5. За термічними властивостями пластмаси поділяють на:

1. термопластичні та термореактивні;
2. жорсткі, напівжорсткі, м'які;
3. полімеризаційні та поліконденсаційні;
4. однорідні та неоднорідні.

6. Зазначте з нижченаведених пластмас, пластмаси, які належать до полімеризаційних:

- 1) поліетилен, поліпропілен, фенопласт, ПВХ, поліізобутилен;
- 2) поліетилен, поліпропілен, фторопласти, ПВХ, поліізобутилен;
- 3) поліетилен, ПВХ, поліпропілен, поліформальдегід, амінопласти;
- 4) поліетилен, поліпропілен, ПВХ, поліформальдегід, поліаміди .

7. До складу простих пластмас входять:

- 1) полімери, барвники, стабілізатори;
- 2) полімери, барвники, наповнювачі;
- 3) полімери, барвники, Затверджувачі;
- 4) полімери, барвники, пластифікатори.

8. Визначте, які компоненти уповільнюють процес старіння пластмас:

- 1) стабілізатори;
- 2) наповнювачі;

- 3) пластифікатори;
- 4) сполучні речовини.

9. Яка з пластмас має назву "органічне скло"?

- 1) полістирол;
- 2) поліметилметакрилат;
- 3) пластиках;
- 4) вініпласт.

10. Визначте основні види поліамідів:

- 1. капрон, анід, енант;
- 2. анід, лавсан, енант;
- 3. капрон, лавсан;
- 4. лавсан, нітрон.

11. Яка з пластмас має назву поролон?

- 1) поліетилентерефталат;
- 2) поліакрилонітрил;
- 3) амінопласт;
- 4) пінополіуретан.

12. Якість туалетного мила визначають за

вмістом:

- 1) кокосового масла і ланоліну;
- 2) кокосового масла і тваринного сала;
- 3) тваринного сала і ланоліну;
- 4) кокосового масла і віддушки.

13. Засоби для прання вовняних та шовкових тканин мають рН 1%-го розчину:

- 1) 10-11,5;
- 2) 8-8,5;
- 3) 7 – 8,5;
- 4) 9,5

14. Універсальні мийні засоби мають рН 1%-го розчину:

- 1) 10 –11,5;
- 2) 9,5; +

3) 8 – 9,5;

4) 7-8,5.

15. Якість синтетичних мийних засобів характеризується у першу чергу:

1) мийною здатністю;

2) розчинністю;

3) піноутворювальною здатністю;

4) білизною.

16. Яку стійкість запаху мають духи за НД:

1) Не менше 72;

2) 60;

3) Не менше 50;

4) 40.

17. Яку стійкість запаху мають запашні води за НД:

1) Не менше 12;

2) Не менше 24;

3) Не регламентується;

4) Не менше 36

18. Які вироби з перелічених відносяться до парфумерних?

1) лосьйони, духи, одеколони;

2) креми, туалетні води, одеколони;

3) духи, одеколони, запашні води;

4) духмяні води, помада, духи.

19. Як поділяють парфуми за консистенцією?

1) квіткові, фантазійні, рідкі;

2) рідкі, тверді, сухі;

3) теплі, холодні, сухі;

4) екстра, духи, одеколони.

20. Які речовини входять до складу парфумів та є найважливішими при формуванні аромату?

1) пігменти;

- 2) вода;
- 3) духмяні речовини;
- 4) етиловий спирт.

21. Які духмяні речовини відносять до рослинних?

- 1) ефірні олії;
- 2) залози тварин;
- 3) вода;
- 4) продукти переробки нафти.

22. Як називають ароматизовані мазеподібні чи рідкі речовини, призначені для пом'якшення, живлення, зволоження та захисту шкіри?

- 1) лосьйони;
- 2) креми;
- 3) помада;
- 4) туш.

23. Які матеріали входять до складу кераміки?

- 1) каолін, окиснювачі, відновлювачі;
- 2) пластичні, плавні, окиснювачі;
- 3) глина, освітлювачі, плавні;
- 4) кварцовий пісок.

24. До якого типу кераміки належать вироби, що мають водопоглинання менше 0,2%?

- 1) фарфор;
- 2) фаянс;
- 3) майоліка;
- 4) гончарна кераміка.

25. До якого типу кераміки належать вироби, що мають водопоглинання від 9 до 12%?

- 1) фарфор;
- 2) майоліка;
- 3) фаянс;
- 4) гончарна кераміка.

26. У який спосіб формують керамічні вироби простої симетричної форми?

- 1) шлікерне лиття;
- 2) каландрування;
- 3) пластичне формування;
- 4) штампування.

27. Для декорування керамічних виробів використовуються:

- 1) керамічні фарби, спеціальні препарати золота і срібла, люстри, деколі, різноманітні поливи;
- 2) керамічні фарби, золото і срібло;
- 3) керамічні фарби, препарати золота, різноманітні поливи.

28. Основними видами побутової кераміки є:

- 1) фарфор, фаянс, майоліка;
- 2) художньо-декоративні вироби і побутова кераміка;
- 3) фарфор, майоліка, гончарні вироби.
- 4) фарфор, фаянс, майоліка, напівфарфор, тонкокам'яні вироби, гончарні вироби;

29. Різновиди м'якого фарфору:

- 1) кістковий, бісквітний, кольоровий;
- 2) кістковий, фритовий, бісквітний, низькотемпературний;
- 3) білий, кольоровий, кістковий;
- 4) кістковий, бісквітний.

30. Розподіл фарфорового посуду за розмірами:

- 1) дрібний, середній, крупний;
- 2) дрібний, середній, крупний, найкрупніший;
- 3) дрібний та крупний;
- 4) дрібний, крупний, найкрупніший.

31. Основні види комплектного фарфорового посуду:

- 1) сервізи, гарнітури, подарункові комплекти;
- 2) сервізи, набори, гарнітури;
- 3) сервізи, набори, комплекти;
- 4) сервізи, комплекти.

32. Які із перелічених видів керамічних виробів відносяться до художньо - декоративних?

- 1) вази, скульптура, попільнички, настінні блюда;
- 2) сахарниці, чайники, блюда;
- 3) сметанниці, солонки, вази, бюсти;
- 4) вази, банки для сипучих продуктів.

33. Назвіть основні способи формування скляних виробів:

- 1) видування, пресування, пластичне формування;
- 2) видування, пресування, пресовидування;
- 3) пресування, пресовидування, шлікерне лиття;
- 4) пресовидування, пластичне формування,

шлікерне лиття.

34. Яким способом формування одержують вироби складної художньої форми з плавними переходами, потовщеними стінками?

- 1) лиття;
- 2) пресовидування;
- 3) вільне видування;
- 4) пресування.

35. Який із перерахованих показників оптичних властивостей вважається дефектом скла?

- 1) поглинання;
- 2) заломлення;
- 3) відображення;
- 4) пропускання.

**9.3. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 3**

1. З наведених текстильних волокон до луб'яних відноситься:

- 1) віскозне;
- 2) азбестове;
- 3) конопляне;
- 4) шовкове.

2. До штучних волокон належить:

- 1) капронове;
- 2) бавовняне;
- 3) віскозне;
- 4) нітронове.

3. Хімічне волокно, яке подібне до вовни:

- 1) капронове;
- 2) лавсанове;
- 3) нітронове;
- 4) хлоринове.

4. З наведених волокон до поліамідних відноситься:

- 1) вінілове;
- 2) сиблонове;
- 3) анідне;
- 4) лавсанове.

5. Під час згорання волокно натурального шовку виділяє запах:

- 1) паленого паперу;
- 2) оцтової кислоти;
- 3) паленого рогу;
- 4) плавленого сургучу.

6. Під час горіння запах паленого рогу має волокно:

- 1) лляне;
- 2) лавсанове;
- 3) вовняне;
- 4) віскозне.

7. Під час горіння віскозне волокно має запах:

- 1) паленого рогу;
- 2) оцтової кислоти;
- 3) паленого паперу;
- 4) дусту.

8. Найбільшу гігроскопічність має волокно:

- 1) бавовняне;
- 2) лляне;
- 3) вовняне;
- 4) віскозне.

9. З наведених волокон найбільшу стійкість до стирання має волокно:

- 1) бавовняне;
- 2) лляне;
- 3) капронове;
- 4) лавсанове.

10. Гігроскопічність лляного волокна складає, %:

- 1) 9;
- 2) 6;
- 3) 12 ;
- 4) 15.

11. Яке з наведених волокон має найбільше розривне навантаження?

- 1) бавовняне;
- 2) віскозне;
- 3) лляне;
- 4) вовняне.

12. Найвищу стійкість до стирання має волокно:

- 1) нітронове;
- 2) вінілове;
- 3) капронове;
- 4) сиблонове.

13. Найвищу стійкість до мікроорганізмів має волокно:

- 1) бавовняне;

- 2) вовняне;
- 3) льяне;
- 4) шовкове.

14. Найменша теплопровідність у волокна:

- 1) бавовняного;
- 2) капронового;
- 3) вовняного;
- 4) віскозного.

15. Драп виготовляють переплетенням:

- 1) пікейним;
- 2) петельним;
- 3) двошаровим;
- 4) комбінованим.

16. Костюмна камвольна тканина «бостон» виготовляється переплетенням:

- 1) діагоналевим;
- 2) репсовим;
- 3) саржевим;
- 4) комбінованим.

17. Тканину оксамит виготовляють переплетенням:

- 1) креповим;
- 2) атласним;
- 3) ворсовим;
- 4) махровим.

18. Які з наведених виробів належать до легкого одягу?

- 1) жакет;
- 2) штани;
- 3) блузка;
- 4) труси.

19. З яких волокон виготовляють білизняні трикотажні вироби, що найбільш відповідають гігієнічним вимогам?

- 1) лавсан;
- 2) ацетат;
- 3) капрон;
- 4) бавовна.

20. Які з наведених виробів належать до спортивних шкарпеткових виробів?

- 1) колготки;
- 2) панчохи;
- 3) гетри;
- 4) напівпанчохи.

21. Шкуру шевро отримують із шкіряної сировини:

- 1) козлині;
- 2) овчини;
- 3) опойка;
- 4) жеребка.

22. Шкуру шеврет отримують із шкіряної сировини:

- 1) виростка;
- 2) опойка;
- 3) овчини;
- 4) вимітка.

23. Шкуру (лайка) отримують дубленням:

- 1) алюмінієвим;
- 2) хромовим;
- 3) жировим;
- 4) цирконієвим.

24. Шкура жирового дублення:

- 1) нюхта;
- 2) лайка;
- 3) замша;
- 4) сап'ян.

25. Яка з перерахованих натуральних шкур містить найбільшу частку жирувальних речовин?

- 1) замша;
- 2) шеврет;
- 3) юхта;
- 4) свиняча.

26. Яка шкура характеризується найвищою пористістю, вологопоглинанням, низьким водопропусканням:

- 1) юхта взуттєва;
- 2) замша;
- 3) хромова шкіра;
- 4) шкіра для низу взуття.

27. За міжнародною метричною системою розмір взуття означає:

- 1) довжину стопи в сантиметрах;
- 2) довжину сліду всередині взуття в міліметрах;
- 3) довжину сліду в штихмасах.

28. Фасон взуття характеризується:

- 1) складністю крою;
- 2) кольором;
- 3) видом утримуваних пристосувань;
- 4) формою носка.

29. У чому полягає різниця між чоботами і чобітками?

- 1) оздоблення;
- 2) способом виробництва;
- 3) висотою халяви;
- 4) видом підкладки.

9.4. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ 4

1. Який дорогоцінний метал має найвищу ковкість та пластичність:

- 1) срібло;
- 2) золото;
- 3) платина;
- 4) паладій.

2. Який дорогоцінний метал не розчиняється в підігрітій "царській горілці":

- 1) срібло;
- 2) платина;
- 3) паладій;
- 4) золото.

3. Який дорогоцінний метал має найвищу відбивну здатність:

- 1) паладій;
- 2) платина;
- 3) срібло;
- 4) золото.

4. Який дорогоцінний метал під дією парів сірки та сірководню чорніє:

- 1) родій;
- 2) паладій;
- 3) срібло;
- 4) платина.

5. Який з наведених дорогоцінних каменів мають смолистий блиск:

- 1) перли;
- 2) рубін;
- 3) бурштин;
- 4) аметист.

6. Які штучні дорогоцінні камені вважають імітацією алмазу?

- 1) сфен;
- 2) шеєліт;
- 3) кубічний оксид цирконію;

4) сфалерит.

7. Ювелірні камені, що отримані хімічним шляхом, але не мають аналогів у природі:

- 1) синтетичні;
- 2) штучні;
- 3) імітації;
- 4) реконструйовані.

8. Дорогоцінний камінь органічного походження, який являє собою скелетні утворення поліпів:

- 1) перли;
- 2) корали;
- 3) бурштин;
- 4) гагат.

9. Дорогоцінний камінь, тверда копальнева речовина, утворена зі смоли хвойних дерев типу "Pinus" 35-60 млн років тому:

- 1) гагат;
- 2) бурштин;
- 3) перли;
- 4) корал.

10. Одиниця вимірювання маси дорогоцінного каміння:

- 1) карат;
- 2) грам;
- 3) момма;
- 4) пункт.

11. Карат дорогоцінного каміння дорівнює:

- 1) $\frac{1}{2}$ грама;
- 2) $\frac{1}{3}$ грама;
- 3) 200 мг;
- 4) 400 мг.

12. Фізична характеристика дорогоцінних каміння, яка визначає опір дряпанню:

- 1) міцність;
- 2) густина;
- 3) твердість;
- 4) зносостійкість.

13. Який дорогоцінний камінь не змочується водою, але прилипає до жирових сумішей:

- 1) рубін;
- 2) сапфір;
- 3) алмаз;
- 4) смарагд.

14. Які дорогоцінні каміння входять до групи корунду:

- 1) смарагд, сапфір, рубін;
- 2) олександрит, хризоберил;
- 3) рубін, сапфір, лейкосапфір;
- 4) падпараджа, смарагд, рубін.

15. Які дорогоцінні каміння відносяться до групи берилу:

- 1) смарагд, аквамарин, морганіт;
- 2) смарагд, олександрит, хризоберил;
- 3) смарагд, хризоберил, хризоліт;
- 4) аквамарин, хризоліт, рубін.

16. Вміст дорогоцінного металу у дорогоцінному сплаві у відповідних одиницях вимірювання:

- 1) знак посвідчення;
- 2) проба;
- 3) іменник;
- 4) клеймо.

17. Яка система проб діє на території України та більшості країн близького та далекого зарубіжжя:

- 1) каратна;
- 2) метрична;
- 3) золотникова;

4) унцієва.

18. Перелічите метали, що відносяться до дорогоцінних

- 1) Золото, телур, срібло, рутеній, платина;
- 2) Вісмут, іридій, магній, золото;
- 3) Осмій, індій, паладій, родій, титан;
- 4) Золото, срібло, рутеній, платина.

19. Що таке – лігатура?

1) декоративна обробка поверхні ювелірного виробу;

2) декоративна обробка металу;

3) склад хімічних елементів в певних співвідношеннях, що додається до сплаву на основі дорогоцінних металів для одержання потрібних якостей;

4) склад неметалів, додавання яких в певних співвідношеннях до сплаву на основі дорогоцінних металів створює потрібні якості.

20. Основні компоненти ювелірних сплавів на основі золота...

1) хром, платина, залізо, кадмій, вісмут;

2) срібло, алюміній, цинк, паладій, свинець, мідь;

3) нікель, паладій, мідь, срібло, цинк;

4) хром, платина, кадмій, вісмут, свинець.

21. Який компонент надає золотим сплавам червоний відтінок та підвищує твердість?

1) платина;

2) нікель;

3) мідь;

4) цинк.

22. Компоненти, що інтенсивно вибілюють золоті сплави?

1) паладій, платина;

2) кадмій, срібло;

- 3) нікель, срібло;
- 4) паладій, срібло.

23. Які переваги має ювелірний паладій?

- 1) дешевше ювелірної платини;
- 2) має високу твердість, більш інтенсивні білі кольори;
- 3) не розчиняється в кислотах, більш пружний;
- 4) легше обробляється, для вибілювання сплаву потрібно в 2 рази менше по вазі, чим платини.

24. Чим обумовлена висока споживна цінність сплавів на основі дорогоцінних металів?

- 1) високі технологічні, фізико-хімічні властивості;
- 2) високі естетичні властивості;
- 3) висока довговічність;
- 4) красивий зовнішній вигляд, стійкість до корозії, висока вартість.

25. Назвіть основні системи проб дорогоцінних металів:

- 1) метрична, марочна, лотова, російська, американська;
- 2) золотникова, каратна, європейська, лотова;
- 3) метрична, каратна, золотникова;
- 4) марочна, лотова, російська, американська.

26. Яка система проб прийнята в Україні?

- 1) унцієва;
- 2) метрична;
- 3) каратна;
- 4) золотникова.

27. Яка система проб використовувалась в Росії до 1927 року:

- 1) золотникова;
- 2) метрична;
- 3) каратна;

4) унцієва.

28. Яку інформацію містить пробірне клеймо?

1) проба, шифр інспекції пробірного нагляду, знак-посвідчення;

2) проба, знак підприємства-виробника, рік випуску;

3) проба, шифр інспекції пробірного нагляду, рік випуску;

4) проба, знак-посвідчення, рік випуску.

29. Яку інформацію включає в себе іменник?

1) рік випуску і назву підприємства-виробника;

2) рік випуску і знак-посвідчення;

3) назву підприємства-виробника і знак-посвідчення;

4) рік випуску і пробу.

30. Вид огранки каміння в якому присутня одна

грань:

1) троянда;

2) кабошон;

3) принцеса;

4) радіант;

31. Американський стандарт діаманту:

1) діамант Паркера;

2) діамант Еплера;

3) діамант “ідеального огранювання”;

4) діамант Толковського;

32. Найбільш цінні діаманти:

1) жовті;

2) коричневі;

3) безкольорові;

4) сірі;

33. Група бездефектних діамантів :

1) 1;

- 2) 5;
- 3) 8;
- 4) 11.

34. Класифікація дорогоцінного каміння за принципом походження:

- 1) неорганічні, органічні, синтетичні;
- 2) мінерали, органічні, штучні, імітації;
- 3) неорганічні, органічні, штучні;
- 4) мінерали, органічні, імітації.

35. У яких одиницях вимірюється маса напівдорогоцінного каміння?

- 1) грам;
- 2) карат;
- 3) гранн;
- 4) міліграм.

36. Як називається геми з позитивним (пукатим) рельєфом?

- 1) скульптура;
- 2) інталія;
- 3) камея;
- 4) інкрустація.

37. Технологічні процеси з виготовлення форми ювелірних виробів :

- 1) лиття, штампування, кування;
- 2) лиття, волочіння, паяння;
- 3) лиття, кування, карбування;
- 4) штампування, пресування, дифування.

38. Нанесення на поверхню дорогоцінного металу стійкого тонкого шару сплаву (срібло, мідь, сірка) чорного кольору – це...

- 1) оксидування;
- 2) радирування;
- 3) сріблення;

4) чорніння.

39. Різновид інкрустації – суспільний малюнок, що створюється з багатьох шматочків каміння або смальти, які щільно прилягають один до одного – це...

1) гравірування;

2) фініфть

3) мозаїка;

4) скань.

40. Художня обробка металу шляхом нанесення лінійного малюнку або рельєфу за допомогою різця:

1) гравірування;

2) металопластика;

3) чорніння;

4) карбування.

41. Художня обробка ювелірного виробу за допомогою дротяного візерунку та дрібних кульок:

1) філігрань;

2) чорніння;

3) емальювання;

4) гравірування.

42. Мініатюрний живопис на емалі, що вкриває дорогоцінний метал:

1) фініфть;

2) філігрань;

3) сусальні покриття;

4) скань.

43. Різновиди корнерової оправы каменів:

1) каре, кармезинова, тиктова, набивна;

2) фаденова, каре, лапчаста, штифтова;

3) каре, фаденова, тиктова, набивна;

4) глуха, лапчаста, кармезинова, клейова.

44. З яких конструктивних елементів складається каблучка?

- 1) підвісне вушко, шинка, каст, рант;
- 2) накладки, рант, каст, шинка;
- 3) швенза, рант, каст, шинка;
- 4) рант, підвісне вушко, шинка, каст.

45. Чим намисто відрізняється від кольє?

- 1) наявність одного або декількох центральних елементів;
- 2) складається з ланок однакових між собою за розмірами, за формою й виконанням;
- 3) наявність одного центрального елемента;
- 4) складається з ланок різних між собою за розмірами, за формою й виконанням;

46. Чим відрізняється кулон від медальйона?

- 1) наявністю плоскої основи та підвісного вушка
- 2) наявністю футлярчика, що відкривається;
- 3) наявністю дорогоцінного каміння;
- 4) наявністю камеї.

47. Внутрішній діаметр шина (мм) визначає:

- 1) розмір каблучки;
- 2) довжину браслета;
- 3) ширину підвіски;
- 4) діаметр сережки.

48. Підвісок з ланцюжком або шнурком:

- 1) кулон;
- 2) медальйон;
- 3) кольє;
- 4) намисто; коралі.

49. Різновид кулону з футлярчиком, що розкривається:

- 1) кольє;
- 2) медальйон;
- 3) матіні;
- 4) мотузка.

50. Метод контролю якості зовнішнього вигляду ювелірних виробів:

- 1) у світлі лампи накаливання на відстані 250-300 мм;
- 2) на просвіт, відстань 200 мм;
- 3) при люмінесцентному освітленні, відстань 500 мм;
- 4) на білому папері на просвіт сонячного світла.

9.6. ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ НА ЗАЛІК

9.6.1. Теоретичні запитання

1. Предмет і зміст товарознавства. Поняття класифікації товарів та її види.
2. Споживні властивості непродуктових товарів та їх показники.
3. Якість товарів, показники якості, сорт, методи визначення показників якості та рівня якості.
4. Поняття про полімери. Характеристика сировини для одержання пластмас. Технологічний процес одержання пластмасових виробів.
5. Класифікація пластмас та пластмасових виробів. Оцінка якості та безпечності пластмасових виробів.
6. Класифікація сировинних матеріалів і технології виробництва парфумерних товарів. Класифікація парфумерних товарів.
7. Класифікація та характеристика косметичних товарів. Вимоги до якості та безпечності.
8. Загальне поняття про силікати. Хімічний склад та види скла і кераміки.
9. Характеристика сировинних матеріалів та їх вплив на властивості скловиробів.
10. Технологічний процес одержання скловиробів. Види декорування скляних виробів.

11. Класифікація та оцінка якості скляних виробів. Оцінка якості та безпечності.

12. Характеристика сировинних матеріалів та їх вплив на властивості керамічних виробів. Технологічний процес одержання керамічних виробів.

13. Класифікація та оцінка якості керамічних виробів.

14. Поняття про кераміку. Класифікація і види кераміки.

15. Класифікація і характеристика текстильних волокон. Вимоги до якості та безпечності.

16. Характеристика технологічних процесів одержання тканин та трикотажного полотна. Вимоги до якості та безпечності.

17. Характеристика технологічних процесів одержання одягу та трикотажних виробів. Вимоги до якості та безпечності.

18. Загальна характеристика взуттєвих матеріалів. Вимоги до якості та безпечності.

19. Технологічний процес виготовлення взуття. Особливості видів та конструкцій.

20. Класифікація взуттєвих товарів, особливості оцінки якості та безпечності.

21. Класифікація, загальна характеристика дорогоцінного каміння.

22. Класифікація, властивості, вимоги до якості та безпечності дорогоцінного каміння.

23. Класифікація дорогоцінних металів, сплавів на їх основі, особливості пробірною контролю.

24. Оцінка якості та безпечності дорогоцінних металів на сплавів на їх основі.

25. Технологічний процес виготовлення ювелірних виробів.

26. Класифікація, особливості видів та конструкцій ювелірних виробів.

27. Оцінка якості та безпечності ювелірних виробів. Маркування, клеймування.

28. Класифікація побутових годинників, особливості конструкції, принципу дії, оцінки якості та безпечності.

29. Класифікація, характеристика сувенірів, виробів народних художніх промислів.

30. Вишиванки, килими, кераміка України.

9.6.2. Ситуаційні завдання

1. Вовняна тканина драп "Ярославна" довжиною куска 20 м має такі дефекти:

- масляна пляма до 1 см – 1 випадок;
- залом 9 см;
- недостатня ширина 1,5%. Визначити сорт.

2. Лляна костюмно-платтяна тканина шириною 75 см, довжина куска 50 м має такі дефекти:

- зліт у три нитки;
- піднирки у 2 нитки довжиною 4 см;
- відхилення поверхневої щільності від мінімальної норми 1-го сорту – 4,3%. Визначити сорт.

3. Шовкова тканина платтяна "Молодість" шириною 110 см, довжина куска 25 м має такі дефекти:

- недосікання різко виражене;
- недостатня ширина 1,5%;
- добре виявлені непродруковані місця. Визначити сорт.

4. Бавовняна платтяна набивна тканина "Етюд" шириною 100 см, довжиною куска 30 м має такі дефекти:

- забоїна – 2 випадки;
- збитий малюнок 0,9 см;
- залом на всьому куску. Визначити сорт.

5. Визначити сорт жіночого жакету 54-го розміру, 3-ї довжини, якщо під час розбракування виявлені такі пороки: поодинокі малопомітні підняті петлі із закріпленням, затяжки елементарних ниток у вигляді рисочок розміром до 0,5 см – 1 порок, набір петель – 1 порок у дві петлі, смуга від виключеної голки у один петельний стовпчик на виворітному боці виробу, різна довжина плечових швів – 0,5 см, перекіс комірця – 1,0 см.

6. Визначити сорт жіночого плаття 46-го розміру, 3-ї довжини, 7-ї складності обробки із кулірного жакардового пістрявов’язаного полотна, виробленого із вовняно-нітронової пряжі. Під час розбракування плаття виявлені такі пороки: помітні стонщення пряжі від обриву окремих елементарних волокон, малопомітні заломы, різна довжина виточок розміром 0,7 см.

7. Визначити сорт пальта чоловічого зимового – «В», яке пошите із шерстяної тканини арт. 4671, 56-го розміру ІУ росту, 3-ї складності обробки. Під час розбракування виявлено: неправильне з’єднання підкладки з верхом, виріб укорочено по довжині на 2 см, на полочці місцеві стовщення ниток шестикратної товщини – два випадки.

8. Під час перевірки зовнішнього вигляду 32 пар напівчеревиків модельного взуття, що надійшло в партії обсягом – 250 пар було виявлено:

- у 3-х парах різна довжина берців на 1 мм;
- у 5-ти парах різна висота напівпар на 2 мм;

Визначити якість взуття та дії товарознавця щодо партії.

9. Партія повсякденного взуття – 100 пар. Виявлені такі дефекти: у 5-ти парах – звалювання строчки з краю деталі, з повторним кріпленням і збіганням строчки довжиною 4 мм;

- у 6 парах – добре зароблені поверхневі пошкодження;
- у 3-х парах деформований рант довжиною 15 мм;

у 2-х парах – раковини на підошві площею 2,5 см²;
у 4-х парах – дефектів не виявлено.

Ваші дії як товарознавця.

10. Під час приймання партії – 160 пар взуття для активного відпочинку з комбінованим верхом із штучної шкіри та текстильних матеріалів на підошві із пористої гуми при огляді 20 пар виявлено: у 5-ти парах – вихвати при фрезуванні урізу підошви довжиною 0,5 мм; у 3-х парах – пухирі на поверхні підошов площею до 0,6 см²; у 1 парі – складки у внутрішньому просторі взуття; у 4-х парах – заусениці урізу підошви у носковій і п'ятковій частині, товщиною 1 мм; у 7-ми парах явних дефектів не виявлено.

Визначити якість взуття та дати висновок по партії.

10. Партія дитячих черевиків розмірів 155–185 з деталями верху із синтетичної шкіри, внутрішні деталі виготовлено із натуральної шкіри хромового дублення, підошва із пористої гуми "Малютко", клейового методу кріплення. Обсяг партії – 80 пар. Під час перевірки 20 пар взуття виявлено: у 7-ми парах – відставання борта підошви від бокової поверхні заготовки 1 мм; у 5 парах – різна довжина носків у парах на 2 мм; у 4 парах – різна висота халявок у напівпарах на 3 мм; у 3 парах – відхилення від осі симетрії 5 мм. Визначити якість взуття, зробити висновок відносно партії.

9.6.3. Приклад розв'язання задачі

Ситуація з контролю якості бавовняної тканини

Під час контролю якості партії тканин необхідно встановити сорт тканини – бавовняного ситцю вибивного, якщо довжина тканини в рулоні встановлює 80 м, шириною 80 см та на тканині виявлено наявність дефектів: - засміченість залишками коробочок по всьому куску тканини; - потовщення нитки піткання у три рази в двох місцях; - близна в одну нитку, розміром 20 см; - три забоїни.

Згідно вимог стандарту вкажіть правила відрізування визначених дефектів перевіреної бавовняної тканини

Розв'язання:

1. При вирішенні даної ситуації необхідно використовувати ГОСТ 161-86 «Ткани хлопчатобумажные, смешанные и из пряжи химических волокон. Определение сортности». 2. Згідно ГОСТ 161-86 п.3.1. тканина – бавовняний ситець вибівний відноситься до I групи тканин.

3. Згідно п.1.2. на бавовняні тканини встановлюють два сорту: 1 і 2-й.

4. Згідно п.3.8. оцінку місцевих і розповсюджених пороків зовнішнього вигляду проводять у відповідності з вимогами, вказаними в табл..2 і 3.

5. Виявлені відхилення показників якості встановлюють таким чином:

- засміченість залишками коробочок по всьому куску тканини згідно табл..3 пп.1– розповсюджений дефект, який оцінюється 11 допусками.

- потовщення нитки п'іткання у три рази в двох місцях згідно табл..2 пп.2 – місцевий дефект, який оцінюється 2 допусками за кожне місце, тому виявлене відхилення дорівнює $2 \times 2 = 4$ допуски.

- близна в одну нитку розміром до 25см згідно табл..2 пп.4– місцевий дефект, оцінюється 1 допуском.

- забоїна згідно табл..2 пп.16 – місцевий дефект, який оцінюється 1 допуском за кожне місце, тому виявлене відхилення дорівнює $1 \times 3 = 3$ допуски.

6. Сумарна кількість розповсюджених дефектів встановлює 11 допусків (це засміченість залишками коробочок).

7. Сумарна кількість місцевих дефектів встановлює 8 допусків ($4 + 1 + 3$).

8. Згідно п.3.4. сорт бавовняної тканини встановлюють за сумарною кількістю допусків на умовну довжину тканини.

9. Згідно п.3.5. умовна довжина тканини по даній ситуації встановлює 40 м, а фактична довжина тканини встановлює 80 м, тому згідно п.3.5. при виявленій наявності відхилення фактичної довжини куска тканини від умовної необхідно перерахувати кількість місцевих дефектів на умовну довжину тканини за формулою:

$$P_u = P_f \times L_u / L_f \quad (1)$$

де, P_u – кількість дефектів на умовній довжині куска тканини

P_f – кількість дефектів на фактичній довжині куска тканини

L_u – умовна довжина куска тканини

L_f – фактична довжина куска тканини

Таким чином, $P_u = 8 \times 40/80$; $P_u = 4$

Тому, кількість місцевих дефектів на умовну довжину бавовняної тканини дорівнює 4 допуски.

10. Сумарна кількість дефектів (розповсюджених та місцевих) встановлює: $4 = 15$ допусків

Згідно п.3.4. сумарна кількість дефектів на умовну довжину тканини не повинна перевищувати:

10 – для 1 – го сорту

30 – для 2 – го сорту

За результатами проведених розрахунків на тканину встановлюють 2 сорт.

11. Згідно п.3.10 в тканинах 2 сорту допускається не більш одного розповсюдженого дефекту, а за умовами ситуації встановлено наявність тільки одного розповсюдженого дефекту – засміченість залишками коробочок по всьому куску тканини.

Висновок: Тканина - бавовняний вибивний ситець – 2 сорту, надходить у реалізацію після вирізування виявлених дефектів.

12. Згідно 3.13 проводиться відрізування дефектів по всій ширині тканини (по лінії межі їх розміщення). Якщо розмір грубого недопустимого дефекту не перевищує 3 см за довжиною, то на місці його розміщення робиться розріз.

9.7. ТЕРМІНИ

1. Товарознавство
2. Товар
3. Потреба
4. Споживні властивості
5. Якість
6. Безпечність
7. Конкурентоспроможність
8. Оцінка
9. Класифікація
10. Кодування
11. Асортимент
12. Інформація
13. Маркування
14. Пакування
15. Зберігання
16. Надійність
17. Довговічність
18. Ремонтпридатність
19. Експлуатація
20. Гарантія
21. Термін зберігання
22. Функціональність
23. Ергономіка
24. Естетика

25. Екологічність
26. Технологія
27. Пластмаси
28. Косметика
29. Крем
30. Парфумерія
31. Духи
32. Одеколон
33. Мийні засоби
34. Мило
35. Кераміка
36. Скло
37. Кришталь
38. Ситали
39. Текстиль
40. Бавовна
41. Вовна
42. Льон
43. Шовк
44. Тканина
45. Трикотаж
46. Одяг
47. Шкіра
48. Опоек
49. Виросток
50. Напівшкурок
51. Яловиця
52. Шевро
53. Шеврет
54. Лайка
55. Юхта
56. Замша
57. Велюр

58. Нубук
59. Взуття
60. Лофери
61. Оксфорди
62. Дербі
63. Напівчеревики
64. Черевики
65. Чоботи
66. Туфлі
67. Гума
68. Метали
69. Дорогоцінні метали
70. Дорогоцінне каміння
71. Прикраси
72. Ланцюжок
73. Кулон
74. Підвісок
75. Гривна
76. Перстень
77. Обручка
78. Намисто
79. Аксесуари
80. Зброя
81. Проба
82. Клеймо
83. Іменник

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

10.1. Основна література:

1. Артюх Т.М. Теоретичні основи товарознавства [електронна версія] : навч. посіб. / Т.М. Артюх, І.В. Григоренко – К.: НУХТ., 2016. – 298 с.
2. Артюх Т.М. Товарознавство непродовольчих товарів. Практикум. : навч.-метод. посіб. / Т.М. Артюх – К.: «Освіта», 2020. – 165 с.
3. Артюх Т.М. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння. : навч. посіб. / Т.М. Артюх, Л.В. Черняк, Н.Б. Марчук, К.А. Піркович – К.: Київ. нац. торг.-екон. унів., 2008. – 188 с.
4. Артюх Т.М. Ювелірні товари та побутові годинники. Серія «Товарознавство» : навч. посіб. / Т.М. Артюх, Л.В. Черняк, О.І Сім'ячко, – К.: Київ. нац. торг.-екон. унів., 2011. – 330 с.
5. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: товари господарські та будівельні / Л.І. Байдакова, С.В. Ягелюк, І.М. Байдакова – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 312 с.
6. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: товари культурно-побутового призначення / Л.І. Байдакова, О.І. Передерій, І.М. Байдакова – К.: Вища школа, 2009. – 327 с.
7. Товарознавство. Непродовольчі товари : вироби господарського та культурно-побутового призначення / І. С. Полікарпов, В. С. Лукашов, Р. В. Кирильчук, [та ін.] Навчально-наочний посібник, Київ, 2016. 294 с.
8. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: взуттєві і хутряні вироби: Підручник.- К.: Вища школа, 2007.- 183.
9. Супрун Н.П. Матеріалознавство швейних виробів: Підручник.-К.: Знання, 2008.-183с.

10. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник- К.: «Самміт-книга», 2010.- 968с.
11. Товарознавство непродовольчих товарів: Навчальний посібник./ [Радченко Л. О., Льовшина Л. Д., Головка М. Л., М'ячиков О. В., Мартишко І. Ф.] – Х.: Світ книг, 2014 – 943 с.
12. Аненкова Н.Б. Товарознавство парфумерно-косметичних товарів.
<http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3191/2/Annenkova.pdf>

10.2. Додаткова:

1. Базилевич, Д. Вальтер, В. Хартманн, Купалова Г. та ін Глосарій зеленого бізнесу: українсько-німецько-російсько-англійський. - К.: Знання, 2010. – 518 с.
 2. Дудла І.О. Захист прав споживачів: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 448 с
 3. Назимок М.М., Шликов О.К., Артюх Т.М. Пробірний контроль. Експертна оцінка ювелірних виробів з дорогоцінних металів: Навч. посіб. – К.: Воля, 2009. – 248 с.
- Законодавчі та нормативні документи*
1. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11 липня 2003 року, №185. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 липня 2003 року, за № 628-7949.
 2. Про захист прав споживачів: Закон України. Спеціальний випуск з 4 додатками. Документ 3161-15, чинний, редакція від 01.12.2005 р.
 3. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування населення : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 року за № 833 // Все про бухгалтерський облік, № 60, 22.06.2006
 4. Про стандартизацію : Закон України від 17 травня 2001 року за № 2408-III. // Стандартизація і якість, № 2 2001.

10.3. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>.
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Зовнішня торгівля товарами та послугами підприємств України. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. УкрНДНЦ. Національний орган стандартизації / Електронний ресурс . – Режим доступу: <http://ukrndnc.org.ua/>
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> 11. Кабінет Міністрів України: сайт. URL: www.kmu.gov.ua
8. Експерт: сайт. URL: www.expert.ua
9. Науково-дослідницький центр незалежних споживчих експертиз: сайт. URL: www.test.org.ua
10. Торгово Промислова палата України/ Електронний ресурс . – Режим доступу: <https://www.google.com.ua>.

Артюх Тетяна Миколаївна. Товарознавство непродовольчих товарів //Навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Ступінь вищої освіти «Бакалавр». Освітня програма «Підприємництво, торгівля та логістика». К.: ТОВ «Центр поліграфії «КОМПРИНТ», 2020, 166 с.

Рекомендовано до друку вченою радою економічного факультету (протокол № 1 від 8.09. 2020 р.).